

TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 1: Het letterwinkeltje

COLOFON

Carola Peeters (*projectleider*)
Laura Tonk
Sanne Jennen
Mirella Wijngaarden

Met dank aan:

Scol Basico Colegio San Hose, Scol Basico Colegio Conrado Coronel, Aurita Arends, Jeanette Jacobs, Helena Kock, Hetwig Kuiperdal, Ryma van der Linden, Lieneke Loor, Jessica Maduro, Joyce Pereira, Judy Richardson, Merle Sint Jago-del Prado, Frans Teunissen, Ivy Thijzen

Uitgegeven door Afdeling Curriculumontwikkeling, Directie Onderwijs Aruba

Opdrachtgever: Proyecto Scol Multilingual (PSML)

Productie: Wietske Dijkstra, IDEE nv

Illustraties: Anjo Mutsaars

ISBN: 978-99904-68-52-6

Copyright ©, Land Aruba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Introductie	5
Lesuitwerkingen	13
WEEK 1	
Les 1 Het letterwinkeltje	14
Les 2 Van letter tot verhaal	16
Les 3 De 'aa' van aap (1)	18
Les 4 De 'aa' van aap (2)	21
Les 5 Herhalingsles	24
WEEK 2	
Les 6 De 'ee' van been (1)	26
Les 7 De 'ee' van been (2)	29
Les 8 De 'oo' van boom (1)	31
Les 9 De 'oo' van boom (2)	33
Les 10 Herhalingsles	35
WEEK 3	
Les 11 De 'oe' van boek (1)	37
Les 12 De 'oe' van boek (2)	39
Les 13 De 'ij' van ijs (1)	41
Les 14 De 'ij' van ijs (2)	43
Les 15 Herhalingsles	45
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	47
Herhalingsdag 2	49
Herhalingsdag 3	51
Herhalingsdag 4	52
Herhalingsdag 5	54
Kopieerbladen	57
Materialenlijst	69

Introductie

- Verhaallijn
 - Themadoelen
 - Doelwoorden
 - Gebruiksworden
 - Woordschema's
 - Poster tegenstellingen
 - Poster synoniemen
 - Liedje/versje
 - Prentenboek
-

VERHAALLIJN

Het eerste thema van het tweede leerjaar van de methode Taalsprong gaat over letters. De titel van het thema Het letterwinkeltje is afkomstig van het prentenboek 'Het letterwinkeltje'. In dit prentenboek maken de kinderen kennis met opa Brom die in zijn winkeltje letters verkoopt. Letters waar je woorden, zinnen en verhalen mee kunt maken. De kinderen gaan in hun eigen klas ook een letterwinkeltje inrichten waar alle 'Nederlandse' letters verkocht worden. In rollenspelen (die regelmatig in dit thema terugkomen) spelen de kinderen de rol van koper of verkoper van het letterwinkeltje. Ze leren een eenvoudig gesprek te voeren.

In dit thema worden de letters, die de kinderen vanuit het Papiamento al kennen en die hetzelfde zijn in het Nederlands, herhaald. In de klas wordt (naast de letterlijn in het Papiamento) een Nederlandse letterlijn opgehangen, die aangevuld zal worden in de komende drie thema's met nieuwe letters die wel in het Nederlands, maar niet in het Papiamento voorkomen. Voor dit eerste thema zijn dat de letters 'aa', 'ee', 'oo', 'oe' en 'ij'.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.
- De kinderen kunnen een gedicht voordragen.
- De kinderen kunnen een eenvoudig gesprek met iemand voeren.

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een verhaal en brief;
- Gericht luisteren naar een rollenspel/verhaal en de tekst van een lied;
- Uitvoeren van instructies (sommen);
- Beantwoorden van oriëntatievragen;
- Beantwoorden van open vragen;
- Formuleren van zinnen;
- Zingen van de tekst van een lied;
- Navertellen van een verhaal;
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen in een gedicht;
- Formuleren van vraagzinnen;
- Verklaren van de titel van een boek;
- Voordragen van een gedicht;
- Formuleren van een mening;
- Gebruiken van voldoende woorden/zinnen om een eenvoudig gesprek met iemand te voeren.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen lettergroepen herkennen in een geschreven woord.
- De kinderen kunnen groepen van woorden herkennen als één geheel (zin/verhaal/lied/gedicht).
- De kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.
- De kinderen kunnen (met gestuurde opdracht) een brief schrijven.

Subdoelen

- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letters in woorden;
- Ontslutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel (zin/verhaal);
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Beantwoorden (klassikaal) van een brief.

TAALBESCHOUWING

- De kinderen kunnen rijmwoorden herkennen en toepassen.
- De kinderen kunnen synoniemen toepassen.
- Het correct spellen van woorden.

Subdoelen

- Toepassen van rijmwoorden;
- Herkennen van rijmwoorden;
- Toepassen van tegenstellingen;
- Toepassen van synoniemen;
- Maken van woorden met de aangeboden letters;
- Correct opschrijven van woorden;
- Maken van woorden met de aangeboden letters;
- Correct opschrijven van woorden.

WOORDENSCHAT

- De kinderen kunnen de doelwoorden (28) herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen de gebruikswwoorden (39) uit het thema begrijpen.
- De kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen.

Subdoelen

- Toepassen van instructiewoorden op een werkblad/kopieerblad;
- Uitbreiden van de woordenschat;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE LETTERWINKEL, VAN LETTER TOT VERHAAL, TE WEINIG/PRECIES GENOEG/TE VEEL en DE SOM.

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de 'nieuwe' woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. betalen	11. koper, de	21. veel (te)
2. eraf	12. kosten	22. verhaal, het
3. erbij	13. letter, de	23. verkopen
4. gedicht, het	14. lied, het	24. verkoper, de
5. geld, het	15. open	25. weinig (te)
6. gesloten	16. portemonnee, de	26. winkel, de
7. is	17. precies genoeg	27. woord, het
8. kassa, de	18. prijskaartje, het	28. zin, de
9. klant, de	19. rijmen	
10. kopen	20. som, de	

GEBRUIKSWOORDEN

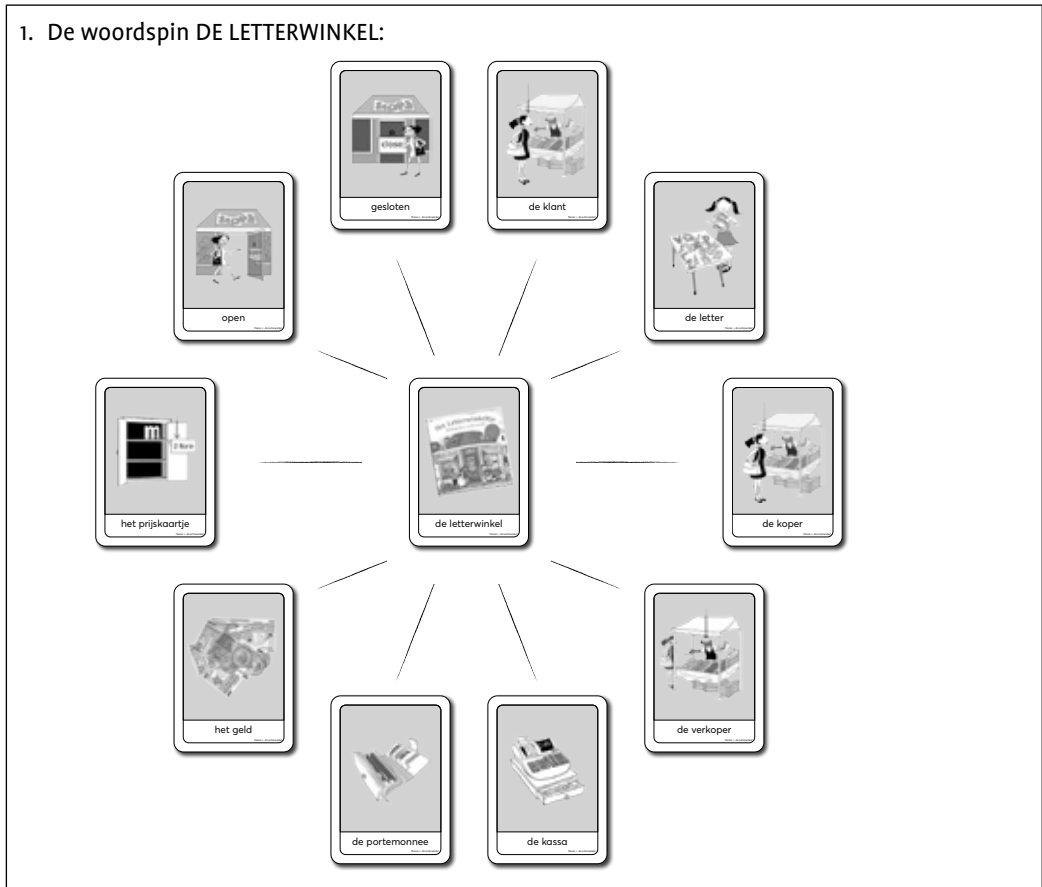
Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden ook aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

1. alfabet, het	14. ijscoman, de	27. schilderen
2. banaan, de	15. kers, de	28. stoppen
3. beginnen	16. konijn, het	29. stout
4. bewaren	17. kraag, de	30. terugkrijgen
5. bijkomen	18. letterlijn, de	31. tijger, de
6. binnenlopen	19. lijn, de	32. trekken
7. denken	20. nijlpaard, het	33. verfpot, de
8. droom, de	21. overhebben	34. verzinnen
9. elke	22. paard, het	35. vloer, de
10. fototoestel, het	23. rollenspel, het	36. wei, de
11. haas, de	24. ruilen	37. zaag, de
12. hangen	25. samen	38. zeep, de
13. hok, het	26. schaap, het	39. zoet

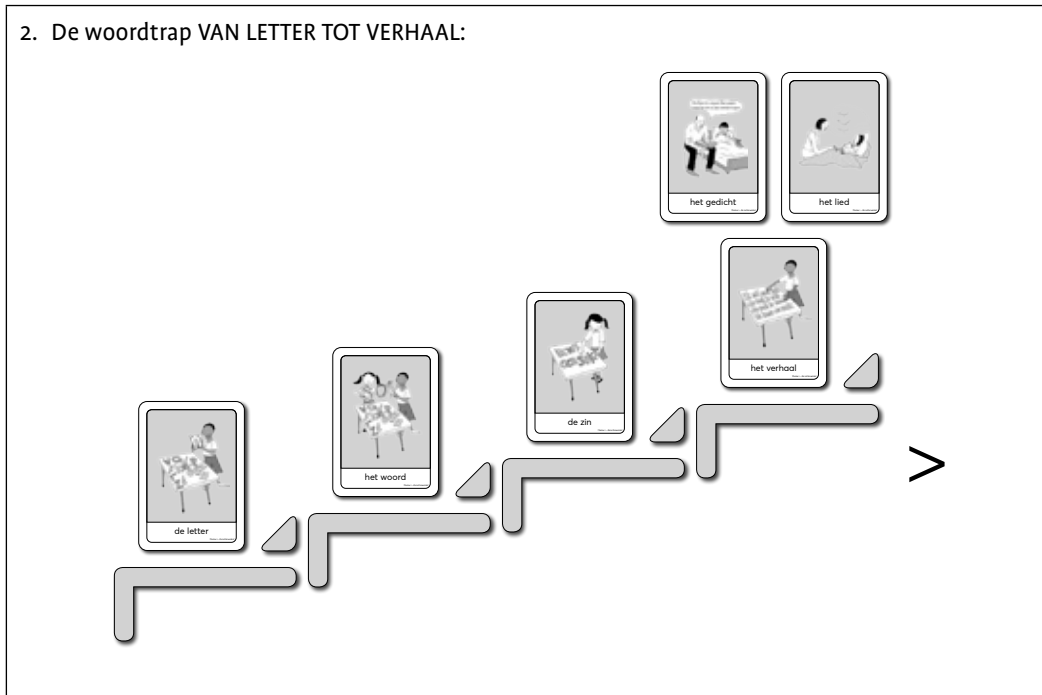
WOORDSCHEMA'S

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's.

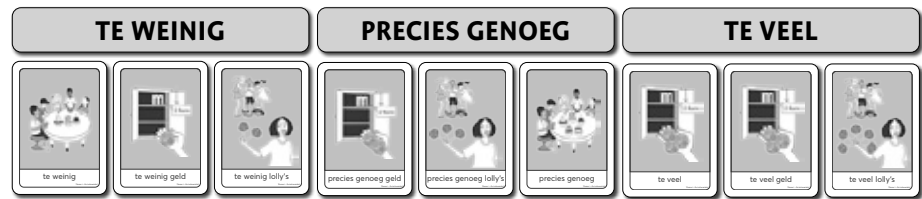
1. De woordspin DE LETTERWINKEL:

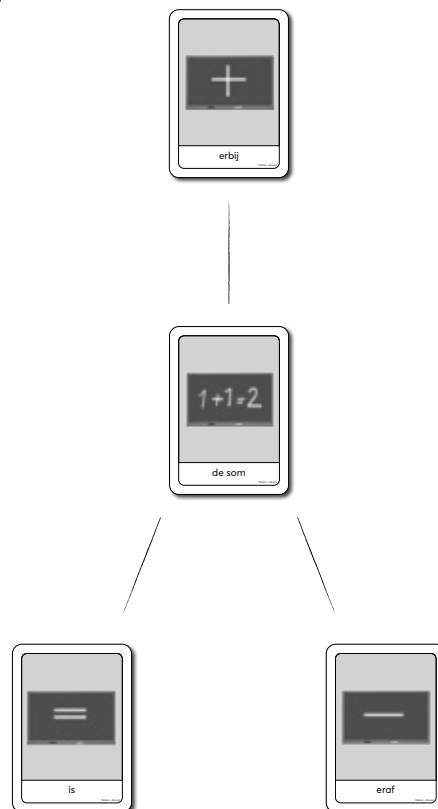
2. De woordtrap VAN LETTER TOT VERHAAL:

3. De woordkast TE WEINIG/PRECIES GENOEG/TE VEEL:

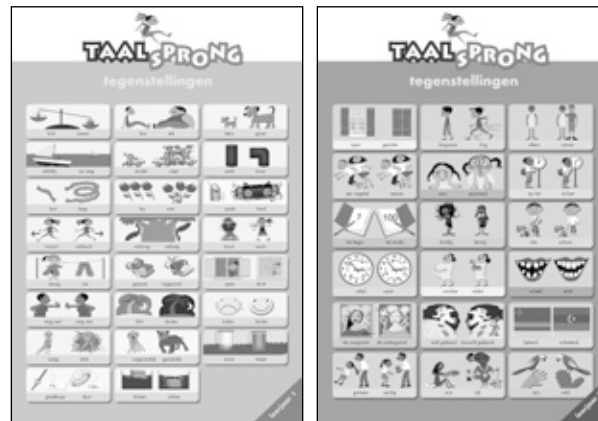
4. De woordspun DE SOM:

POSTER TEGENSTELLINGEN

In dit thema wordt de tegenstellingenposter van leerjaar 1 herhaald. Tevens wordt er een nieuwe tegenstellingenposter geïntroduceerd. Het is de bedoeling dat beide posters het hele schooljaar blijven hangen in de klas, zodat u telkens de tegenstellingen kunt herhalen.

In dit thema wordt de eerste tegenstelling van de nieuwe tegenstellingenposter aangeboden te weten 'open'/'gesloten'. U kunt ervoor kiezen om de tegenstellingen die nog niet aan bod gekomen zijn af te dekken.

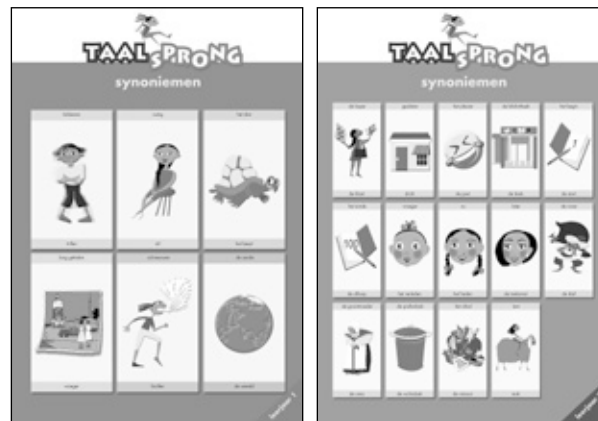

POSTER SYNONIEMEN

In dit thema wordt de synoniemenposter van leerjaar 1 herhaald.

Tevens wordt er een nieuwe synoniemenposter geïntroduceerd. Het is de bedoeling dat beide posters worden het hele schooljaar blijven hangen in de klas, zodat u telkens de synoniemen kunt herhalen.

In dit thema worden de eerste twee synoniemen van de nieuwe synoniemenposter aangeboden te weten 'de koper'/'de klant' en 'gesloten'/'dicht'. U kunt ervoor kiezen om de synoniemen die nog niet aan bod gekomen zijn af te dekken.

LIEDJE/VERSJE

In dit thema wordt één liedje en één gedicht aangeleerd. Zowel het liedje als het gedicht worden gedurende het thema regelmatig herhaald.

Het lied: 'Het letterwinkeltje':

*Elke morgen 9 uur
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.*

Refrein:

De 'i' van ik,
de 'p' van poes,
de 'r' van roos en raas.
De 'm' van maan,
de 'v' van vis,
de 's' van Sinterklaas.

Elke morgen 9 uur
 gaat opa's winkel open.
 Je moet als je een letter zoekt,
 daar echt eens binnenlopen.

Het gedicht: 'Het letterschildertje':

Ik ben het letterschildertje.
 Ik schilder steeds voor jou,
 een hele mooie letter.
 Bekijk hem maar eens gauw.
 Kijk daarna naar de tekening,
 misschien dat jij iets vindt.
 Een woord dat met die letter
 van het ABC begint.

Hoeveel woordjes vind je dan?
 Twee of zes of tien?
 Kijk maar op mijn bus met verf,
 hoeveel je er kunt zien.

PRENTENBOEK

In dit thema wordt het verhaal 'Het letterwinkeltje' aangeboden. Dit prentenboek kan door de leerkracht verteld worden, maar wordt ook als luisterboek (verhaal) geleverd.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

- Les 1 Het letterwinkeltje
- Les 2 Van letter tot verhaal
- Les 3 De 'aa' van aap (1)
- Les 4 De 'aa' van aap (2)
- Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

- Les 6 De 'ee' van been (1)
- Les 7 De 'ee' van been (2)
- Les 8 De 'oo' van boom (1)
- Les 9 De 'oo' van boom (2)
- Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

- Les 11 De 'oe' van boek (1)
- Les 12 De 'oe' van boek (2)
- Les 13 De 'ij' van ijs (1)
- Les 14 De 'ij' van ijs (2)
- Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

- Herhalingsdag 1
 - Herhalingsdag 2
 - Herhalingsdag 3
 - Herhalingsdag 4
 - Herhalingsdag 5
-

Les 1 Het letterwinkeltje

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letters (die ze al kennen vanuit het Papiamentu) fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Uitbreiden van de woordenschat: de winkel, kopen, de koper, de klant en de letter;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE LETTERWINKEL;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters (m, s, t, n, k, b, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l, nk).

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 1 t/m 4: De letterwinkel, de koper, de klant en de letter.
- Letterkaarten: 'm, s, t, n, k, b, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l en nk'.
- Track 1: Het verhaal: 'Het letterwinkeltje'.

Vorbereiding

- Zorg voor een grote doos, versier de doos en stop de letters van de letterlijn in de doos.
- Deze doos komt regelmatig terug tijdens dit thema.
- Span twee lijnen in de klas die als letterlijnen gaan dienen. Hang aan een letterlijn alle letters die in het Papiamentu voorkomen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het prentenboek 'Het letterwinkeltje'.
Kern	30 min.	U leest het prentenboek 'Het letterwinkeltje' voor en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin DE LETTERWINKEL.
Afsluiting	5 min.	U maakt met de kinderen een letterlijn in de klas.

TIP

Besprek van tevoren met de kinderen waarom het belangrijk is om ook andere talen te leren naast hun eigen taal. Zo kun je ook met mensen, die het Papiamentu niet spreken, toch communiceren. Vat in het kort samen wat de kinderen vorig jaar tijdens de Nederlandse les hebben geleerd. Vertel dat ze dit jaar nog meer Nederlandse woorden leren en dat ze dit jaar ook leren lezen in het Nederlands. Spreek vervolgens een teken af waardoor het voor de kinderen duidelijk wordt dat de Nederlandse les begint. Bijvoorbeeld: Tel eerst in het Papiamentu tot drie en vervolgens in het Nederlands, terwijl u in uw handen klapt.

◆ Start

Introduceer het prentenboek 'Het letterwinkeltje'. Vertel dat je in **de winkel** van opa Brom allemaal **letters** kunt kopen en dat sommige letters al bekend zijn voor de kinderen omdat deze **letters** ook in het Papiamentu voorkomen, maar dat er ook een paar nieuwe **letters** bijzitten.

◆ Kern

1. Lees het prentenboek 'Het letterwinkeltje' interactief voor. Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk begrippen aan op de plaatjes. Besteed daar waar nodig, extra aandacht aan de doelwoorden door ze uit te leggen.

• de winkel:

Een **winkel** is een gebouw waar je dingen kunt kopen. In een schoenen**winkel** koop je schoenen. In een kleren**winkel** koop je kleren. In de **winkel** van opa Brom kun je **letters** kopen.

• kopen:

Iets **kopen** betekent: er geldt voor betalen en het meenemen. In de letter**winkel** kun je letters **kopen**. Je geeft geld aan opa Brom en dan is **de letter** van jou.

• **de koper/de klant:**

De koper is iemand die iets koopt.
De koper koopt een **letter** van opa Brom.
 Een ander woord voor **de koper** is **de klant**.
 Het meisje en ook de koningin zijn **klanten**
 van opa Brom.

• **de letter:**

Een **letter** is een teken dat je
 opschrijft, bijvoorbeeld een 'm' of een 'i'.
 Alle **letters** samen vormen het alfabet.
 Woorden bestaan uit **letters**.

2. Maak de woordspin DE LETTERWINKEL op het bord. Laat de flashcards 1 tot en met 4 één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspin. Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

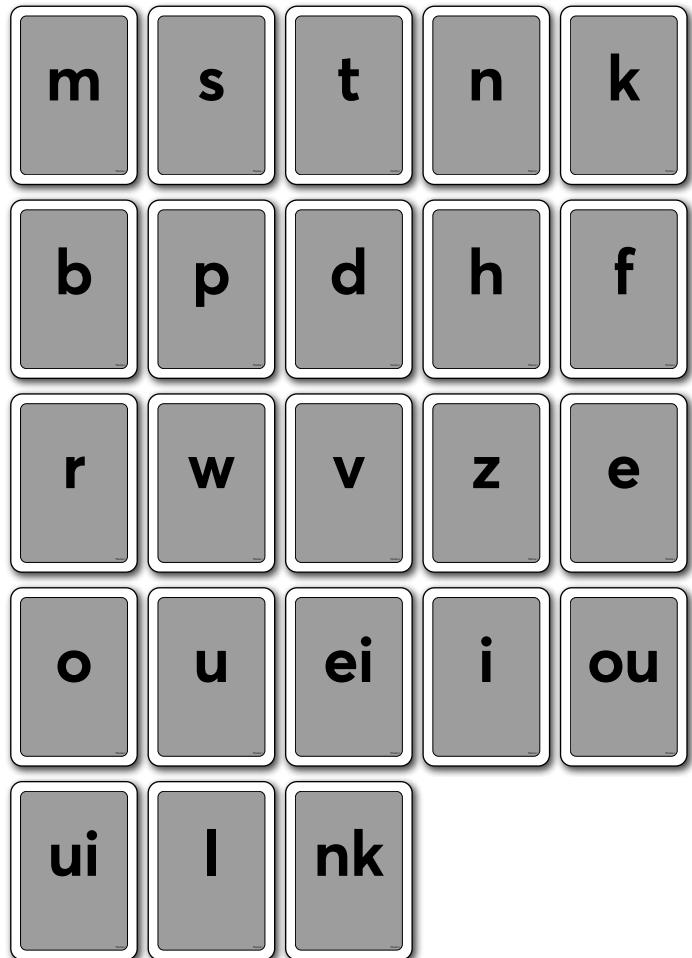
Stel vragen over de woordspin.

- Van wie is de letterwinkel?
- Wat kun je in de letterwinkel kopen?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

◆ **Afsluiting**

Laat de doos met letters zien. Dit zijn de letters die de kinderen al kennen vanuit het Papiamentto.

Vertel dat u deze letters in de winkel van opa Brom hebt gekocht. Laat de kinderen de letters één voor één uit de doos pakken en verklanken. Vertel dat deze letters in het Nederlands gebruikt worden en hang de letters aan de 'Nederlandse' letterlijn. De overige letters zullen in de thema's 1, 2 en 3 aangeboden worden en dan aan de 'Nederlandse' letterlijn toegevoegd worden.

Hang de woordspin DE LETTERWINKEL aan de woordmuur.

Les 2 Van letter tot verhaal

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen lettergroepen herkennen in een geschreven woord en de kinderen kunnen groepen van woorden herkennen als één geheel (zin/verhaal).

Subdoelen

- Navertellen van een verhaal;
- Beantwoorden van open vragen;
- Uitbreiden van de woordenschat: het woord, de zin en het verhaal;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE LETTERWINKEL en VAN LETTER TOT VERHAAL;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 5 t/m 8: De letter, het woord, de zin en het verhaal.
- Letterkaarten: 'm, s, t, n, k, b, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l en nk'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt met de kinderen het prentenboek 'Het letterwinkeltje'.
Kern	15 min.	U legt de doelwoorden uit en u maakt het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL.
	10 min.	U laat de kinderen met de letters 'm', 's', en 'e' een woord, een zin en een kort verhaal bedenken.
Afsluiting	10 min.	U laat de kinderen Nederlandse woorden maken van de letters die aan de letterlijn hangen.

◆ Start

Herinner de kinderen aan het verhaal 'Het letterwinkeltje'. Laat ze vertellen wat ze op bladzijde 4 zien van het prentenboek. Laat de kinderen hierbij zoveel mogelijk zelf aan het woord. Herhaal kort de doelwoorden 'de winkel', 'de koper' en 'de klant' en vraag aan de kinderen of ze de klanten kunnen aanwijzen op bladzijde 4 van het prentenboek.

- De koper koopt iets in de winkel.
- Hoeveel kopers tel je in deze winkel?
- Wat is een ander woord voor koper?
- Wat kopen de klanten in deze winkel?

◆ Kern

1. Bespreek met de kinderen wat je allemaal met letters kunt doen: je kunt van letters **woorden** maken, van **woorden** een **zin** en van **zinnen** een **verhaal**. Hang de flashcards 'de letter', '**het woord**', '**de zin**' en '**het verhaal**' naast elkaar aan het bord. Schrijf onder de flashcards telkens de voorbeelden die u gebruikt bij uw uitleg.

- de letter:

Opa Brom verkoopt letters in zijn letterwinkel. Jullie hebben al veel letters geleerd, de 's', 'k', 'o' ... allemaal letters.

- **het woord:**

Met die letters kun je een **woord** maken. Kijk maar, van de letters 's'- 'o'- 'k', maak ik **het woord** 'sok'.

- **de zin:**

Met **woorden** maak je een **zin**. Kijk maar, ik maak een **zin**: 'Ik wil een sok'.

- **het verhaal:**

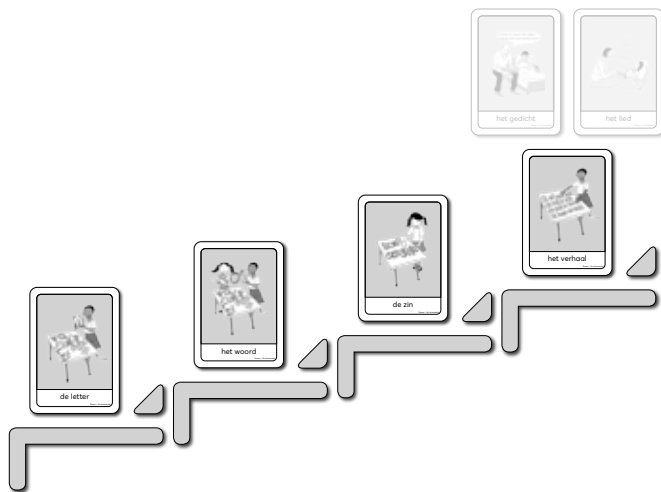

Met zinnen maak je een **verhaal**. Kijk maar, ik maak een **verhaal**: 'Ik wil een sok. De sok is wit. De sok is mooi. Ik koop de sok.'

Vat kort samen:

Van letters kun je **woorden** maken. Van **woorden** kun je zinnen maken. En **zinnen**, wat kun je van **zinnen** maken? Ja, van **zinnen** kun je een **verhaal** maken.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over het woordschema.

- Wat kun je van letters maken?
- Wat kun je van **woorden** maken?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier **woorden**.

2. Pas de doelwoorden toe. Vertel dat u de letters 'm', 's' en 'e' hebt gekocht in de winkel van opa Brom en schrijf deze letters op het bord. Laat de kinderen met deze letters eerst een **woord** maken, daarna met het **woord** een **zin** en dan een kort **verhaal**.

◆ Afsluiting

Herhaal de letters van de letterlijn. Vraag aan de kinderen of ze een Nederlands **woord** kunnen maken met **de letters** van de letterlijn net zoals opa deed in het boek. Schrijf deze **woorden** op het bord.

Hang het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL aan de woordmuur.

Les 3 De 'aa' van aap (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden en de kinderen kunnen de letter ('aa') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Beantwoorden van open vragen;
- Uitbreiden van de woordenschat: verkopen en de verkoper;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE LETTERWINKEL;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'aa') in woorden;
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcard 9: De verkoper.
- Wandplaat en woordstrook: aap.
- Letterkaart: 'aa'.
- Luisterdoosje: Thema 1.
- Leesboek: Bladzijde 6
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Vorbereiding

- Stop de wandplaat 'aap', de woordstrook 'aap' en de letterkaart 'aa' in de doos.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het prentenboek 'Het letterwinkeltje'.
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U breidt de woordspin DE LETTERWINKEL uit.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'aa' van 'aap' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	10 min.	U zingt het lied 'Het letterwinkeltje' en u laat de kinderen het refrein lezen en meezingen (zie bladzijde 6 in het leesboek).

◆ Start

Blader met de kinderen door het prentenboek 'Het letterwinkeltje' en stel vragen over de personen die in het verhaal voorkomen, welke letters ze kopen en waarom.

- Opa Brom heeft een winkel.
- Wat **verkoopt** hij in zijn winkel?
- Welke letter koopt het meisje/de ijscoman/de koningin?
- Wat gaat het meisje/de ijscoman/de koningin met de letter doen?

◆ Kern

1. Leg de doelwoorden **verkopen** en **de verkoper** uit.

• verkopen:

Iets **verkopen** is: het aan iemand anders geven in ruil voor geld.
Opa Brom **verkoopt** letters in zijn winkel.

• de verkoper:

Opa Brom is de **verkoper**.
Hij **verkoopt** letters aan anderen.

2. Breid de woordspil DE LETTERWINKEL uit met de flashcard van de verkoper.

Vergelijk deze flashcard met die van de koper.

De koper koopt iets.
De verkoper verkoopt iets aan **de koper**.

Blader met de kinderen vervolgens nog een keer door het prentenboek en vraag steeds wie op de desbetreffende bladzijde de koper is en wie **de verkoper**.

3. De 'aa' van aap

Vertel dat opa Brom de kinderen een nieuw woord en een nieuwe letter wil aanleren en dat hij de wandplaat, het woord en de letter in de doos heeft gestopt. Geef aanwijzingen en laat de kinderen zo raden welk woord het zou kunnen zijn.

Het is een dier.
Het is geen huisdier, je komt het dier tegen in de dierentuin.
Het dier maakt dit geluid: 'oe oe, aa aa'.

Haal de wandplaat uit de doos als de kinderen het woord hebben geraden.

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'aap' aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

De aap is stout.

Geef het woord 'aap' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin. Leg uit dat je het woord 'de' uitspreekt als /du/ en niet als /dè/.

B. Woordstrook

Haal de woordstrook 'aap' uit de doos en hang deze onder de wandplaat van 'aap'.

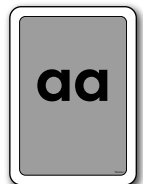
Schrijf 'aap' op het bord en verklank de letters: /aa//p/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan en achteraan horen.

Veeg de letter 'p' uit en schrijf de 'n' op. Vraag wat er nu staat. Doe hetzelfde met 'aas', 'raas' en 'kaas'.

C. Letterkaart

Haal de letterkaart 'aa' uit de doos, laat hem zien en verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'aa' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/ meisjes of individueel. Hang de letter 'aa' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

TIP

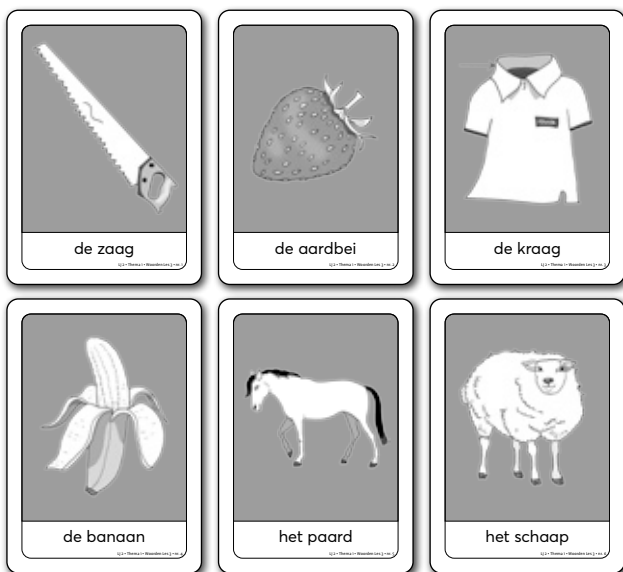
Hang aan het bord de letter 'a' en de letter 'aa' naast elkaar. Laat horen dat de /a/ een korte klank is en de /aa/ een lange klank. Spreek de /a/ kort en krachtig uit en spreek de /aa/ overdreven lang uit. Geef voorbeelden bij beide letters. De /a/ van bal, Bas en bank. En de /aa/ van maan, gaap en zwaan.

D. Luisterdoosje

In het luisterdoosje zitten kaarten met woorden waar de letters van thema 1 in voorkomen.

Vertel dat opa Brom hulp nodig heeft. Hij heeft een doosje met allemaal kaarten. Hij wil alleen de kaarten van de woorden hebben waar de letter 'aa' in voorkomt. Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /aa/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'aa' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'aa' zijn: 'de zaag', 'de aardbei', 'de kraag', 'de banaan', 'het paard' en 'het schaap'.

◆ Afsluiting

lb 6 Lees met de kinderen het refrein van het lied 'Het letterwinkeltje' in het leesboek en vertel dat het een stukje is uit een lied over opa Brom. Zing het lied eerst in zijn geheel. Zing het lied vervolgens nog een aantal keer en laat de kinderen het refrein meezingen.

Les 4 De 'aa' van aap (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'aa' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Beantwoorden van open vragen;
- Uitbreiden van de woordenschat: de kassa, de portemonnee en het geld;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE LETTERWINKEL en VAN LETTER TOT VERHAAL;
- Formuleren van zinnen;
- Toepassen van instructiewoorden (invullen);
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Zingen van de tekst van een lied;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 10 t/m 12: De kassa, de portemonnee en het geld.
- Leesboek: Bladzijde 6.
- Werkboek: Bladzijde 2 en 3.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Vorbereiding

- Richt ergens in de klas een letterwinkel in. Maak van tafels een toonbank waar iemand achter kan staan en een plek waar u de letters die te koop zijn kunt uitstellen. Zorg ook voor een kassa.
- Zorg voor een portemonnee met losse florins en één biljet.
- Zorg voor letters om in de winkel te verkopen: 'm, s, t, n, k, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l, nk, aa, ee, oo, oe, ij'.

TIP

Laat de kinderen tijdens een knutselles grote letters van karton maken en versieren. Gebruik deze letters in de letterwinkel.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt met de kinderen de woordspil DE LETTERWINKEL en het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL.
Kern	10 min.	U introduceert de letterwinkel en u legt hierbij de nieuwe doelwoorden uit.
	5 min.	U breidt de woordspil DE LETTERWINKEL uit.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 2 en 3 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied: 'Het letterwinkeltje'.

◆ Start

Herhaal de woordspil DE LETTERWINKEL en het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL door vragen te stellen:

- Wat kun je kopen in de letterwinkel?
- Wat kun je van letters/woorden/zinnen maken?
- Hoe noem je iemand die in de winkel werkt en die letters verkoopt?
- Hoe noem je iemand die in de winkel komt om letters te kopen?

◆ Kern

1. Introduceer de letterwinkel in de klas. Leg uit wat alles is en wat je er mee kunt doen.
 - **de kassa:**

De kassa staat op de toonbank. Met **de kassa** kan de verkoper uitrekenen hoeveel **geld** iemand moet betalen. In **de kassa** stopt de verkoper **het geld** dat hij krijgt van de klant.

• **de portemonnee:**

De klant bewaart **het geld** in zijn **portemonnee**. Dat is een klein tasje of zakje om **geld** in te doen.

• **het geld:**

Geld bestaat uit bankbiljetten en munten. Met **geld** kun je betalen.

2. Breid de woordspin DE LETTERWINKEL uit met de flashcards 10 tot en met 12.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

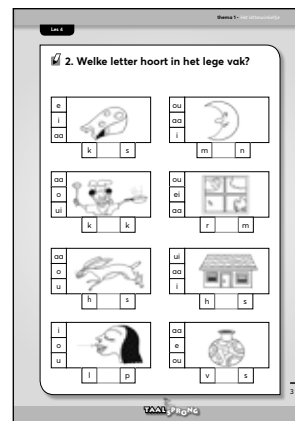
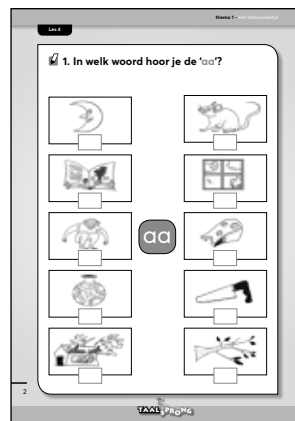
- Stel vragen over de woordspin.
- Waar bewaart de verkoper zijn **geld**?
- Waar bewaart de koper zijn **geld**?
- Wat verkoopt de verkoper in de letterwinkel?
- Wat zit er in **de portemonnee**?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

Laat de kinderen vervolgens een zin bedenken waar het doelwoord in 1 woord voorkomt.

3. **De 'aa' van aap**

wb 2+3 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

• **Opricht 1**

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'aa' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'aa' in het hokje onder het plaatje.

De volgende woorden staan afgebeeld: 'maan', 'boek', 'aap', 'vaas', 'vuur', 'muis', 'raam', 'kaas', 'zaag' en 'tak'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen of ze de /aa/ in het woord horen.
3. Laat de kinderen de letter 'aa' in het hokje onder het plaatje schrijven als de /aa/ in het woord voorkomt.

• **Opricht 2**

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven welke klank ze in het midden van het woord horen. Ze zetten dan een rondje om de juiste letter en vullen deze in het lege vakje onder het plaatje in.

De volgende woorden staan afgebeeld: 'kaas', 'kok', 'haas', 'lip', 'maan', 'raam', 'huis' en 'vaas'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen welke klank ze in het midden horen.
3. Laat de kinderen een rondje om de juiste letter zetten en de letter in het juiste vakje onder het woord invullen.

TIP

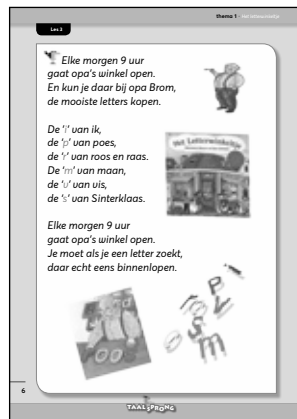
De meerderheid van de kinderen zal na deze instructie de bladzijdes in het werkboek zelfstandig kunnen maken. Maak met de kinderen die extra instructie nodig hebben de werkbladen samen. De kinderen die klaar zijn met de bladzijdes uit het werkboek, mogen een boek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

lb 6 Zing met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'.

Laat de kinderen de tekst van het lied meelezen in hun leesboek.

Laat ze tussen de twee coupletten de letters van de letterlijn verklanken. Doe het als volgt:

*Elke morgen 9 uur
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.*

Letters van de letterlijn:

m – s – t – n – k – b – p – d – h – f – r – w
– v – z –

– o – u – e – ei – i – ou – ui – l – nk – aa

*Elke morgen 9 uur
gaat opa's winkel open.
Je moet als je een letter zoekt,
daar echt eens binnenlopen.*

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen synoniemen toepassen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE LETTERWINKEL;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Toepassen van een synoniem (de koper/de klant);
- Ontleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel;
- Zingen van de tekst van een lied;
- Toepassen van instructiewoorden (inkleuren).

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 13 en 14: De koper en de klant.
- Leesboek: Bladzijde 6, 7 en 8.
- Werkboek: Bladzijde 4.
- Synoniemenposter leerjaar 1 en 2.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt met de kinderen de woordspil DE LETTERWINKEL en u herhaalt met de kinderen de letters van de letterlijn.
Kern	10 min.	U herhaalt met de kinderen de synoniemen van leerjaar 1 en u biedt het synoniem 'de klant'/'de koper', aan.
	5 min.	U laat de kinderen de wisselrijtjes lezen op bladzijde 7 van het leesboek en ontdekken welk stukje van het woord steeds hetzelfde blijft.
	15 min.	U leest met de kinderen de tekst op bladzijde 8 van het leesboek.
Afsluiting	10 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje' (zie bladzijde 6 in het leesboek). U laat de kinderen bladzijde 4 uit het werkboek maken.

◆ Start

Herhaal aan de hand van de woordspil DE LETTERWINKEL de doelwoorden van les 1 t/m 4 en laat de kinderen de letters die in de winkel liggen op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Let hierbij op de juiste uitspraak.

◆ Kern

Hang de synoniemenposter van leerjaar 1 aan het bord. Vertel dat op deze poster de synoniemen staan die vorig jaar aangeboden zijn. Vertel dat synoniemen woorden zijn die hetzelfde betekenen. Herhaal kort de synoniemen die op de synoniemenposter staan.

Doe het als volgt:

Een ander woord voor beest is dier.
Het beest is hetzelfde als het dier.

Wijs hierbij de desbetreffende afbeeldingen aan.

Hang de synoniemenposter van leerjaar 2 aan het bord. Vertel dat op deze poster de synoniemen staan die dit jaar aangeboden zullen worden. Laat de flashcards 'de klant' en 'de koper' zien. Vertel dat deze begrippen hetzelfde betekenen. Hang de flashcards naast de synoniemenposter van leerjaar 2.

2. **lb 7** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Vraag de kinderen welk woord uit ieder rijtje (in hun leesboek), afgebeeld wordt.

3. **lb 8** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelezen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

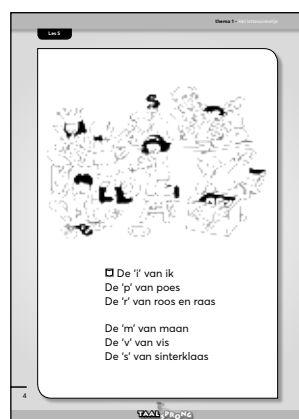
TIP

Laat de leerlingen eerst actief luisteren naar het stukje tekst of de wisselrijtjes die u voorleest. Zorg ervoor dat u in het juiste tempo en met de goede intonatie voorleest. De kinderen moeten tijdens het voorlezen met hun ogen het voorlezen in de tekst volgen. Vervolgens gaat u samen met de kinderen de wisselrijtjes of tekst lezen, wederom met de juiste intonatie en in een tempo dat de kinderen als het ware meetrekt.

◆ Afsluiting

- wb 4** Lees met de kinderen eerst het refrein. Zing daarna het lied in zijn geheel en laat de kinderen het refrein meezingen. Bespreek vervolgens wat er allemaal te zien is op de kleurplaat.

Zing het lied 'Het letterwinkeltje' nog een keer in zijn geheel en laat de kinderen steeds de letter waar u over zingt, op het werkblad zoeken en inkleuren.

Hang de beide synoniemenposters goed zichtbaar op in de klas.

Les 6 De 'ee' van been (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een eenvoudig gesprek met iemand voeren en de kinderen kunnen de letter ('ee') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Uitbreiden van de woordenschat: kosten, betalen en het prijskaartje;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE LETTERWINKEL;
- Formuleren van vraagzinnen;
- Gebruiken van voldoende woorden/zinnen om een eenvoudig gesprek met iemand te kunnen voeren;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcard 15: Het prijskaartje.
- Wandplaat en woordstrook: been.
- Letterkaart: 'ee'.
- Luisterdoosje: Thema 1.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Vorbereiding

- Stop de wandplaat 'been', de woordstrook 'been' en de letterkaart 'ee' in de doos.
- Verzamel oude portemonnees of gebruik ziplock-zakjes als portemonnee. Vul iedere portemonnee/ziplock-zakje met losse florins.
- Maak een bordje waarop staat: '1 letter kost 1 florin' en zet/hang dit ergens op in de winkel.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het prentenboek 'Het letterwinkeltje'.
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden uit en u breidt de woordspin DE LETTERWINKEL uit.
	10 min.	U speelt een rollenspel waarbij de doelwoorden veelvuldig gebruikt worden.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'ee' van 'been' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen in tweetallen winkeltje spelen.

◆ Start

Lees het prentenboek nogmaals in zijn geheel voor. Herhaal kort de wandplaat, woordstrook en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

1. Leg de doelwoorden **kosten**, **het prijskaartje** en **betalen** uit.

• kosten:

Kijk wat hier staat:
1 letter **kost** 1 florin.
Dat betekent dat je 1 florin moet geven als je 1 letter koopt.

• het prijskaartje:

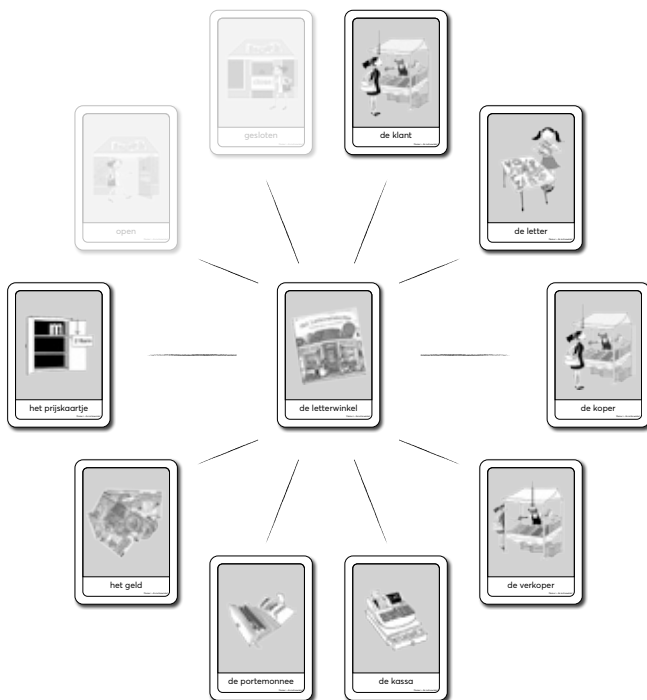
Het prijskaartje is een kaartje of een sticker dat op een product geplakt zit. Hierop staat de prijs van het product.
De prijs is een getal dat aangeeft hoeveel geld je voor iets moet **betalen**. **De prijs** van één letter is 1 florin.

• betalen:

Als je iets koopt, dan moet je ervoor **betalen**. Je moet geld geven om het te krijgen.

Breid de woordspil DE LETTERWINKEL uit met de flashcard 'het prijskaartje'.

2. Schrijf de volgende zinnen op het bord. Geef aan dat deze vragen gebruikt kunnen worden als je wilt weten hoeveel iets **kost**.

*wat kost de letter ...?
hoeveel moet ik betalen?*

Lees de zinnen hardop voor en laat de kinderen de zinnen nazeggen.

Speel een rollenspel in de letterwinkel. Wijs een verkoper aan en laat deze plaats nemen in de letterwinkel. Speel zelf voor koper en koop wat letters in de letterwinkel.

Goedemorgen meneer.
Ik wil de letters van mijn naam kopen en die plak ik dan op mijn deur.
Wat **kost** een letter?

Ik wil graag de '.', de '.' en cetera...
Dat zijn ... letters.
Is 1 florin **de prijs** van 1 letter?
Hoeveel moet ik **betalen** voor .. letters?

Eens even in mijn portemonnee kijken of ik wel zoveel bij me heb.
Ja, hier is ... florin.
Dank je wel, dag!

Speel vervolgens een rollenspel waarbij u voor verkoper speelt. Laat een kind voor koper spelen en een letter kopen in uw winkel, gebruikmakend van één van de zinnen die op het bord staat.

TIP

Zorg ervoor dat bij het rollenspel zoveel mogelijk bekende doelwoorden uit voorgaande lessen en thema's aan bod komen, zoals de letter, het woord, de zin, het verhaal, het geld, kopen, de koper, de verkoper, verkopen, de kassa, de portemonnee en het geld.

3. De 'ee' van been

Laat de doos zien en vertel dat opa Brom een woord heeft gestuurd. Geef een aanwijzing en laat de kinderen dan raden welk woord het zou kunnen zijn.

Het zit aan je lijf.

Haal de wandplaat uit de doos als de kinderen het woord hebben geraden.

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'been' aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

Het been is dik.

Geef het woord 'been' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Haal de woordstrook 'been' uit de doos en hang deze onder de wandplaat van 'been'.

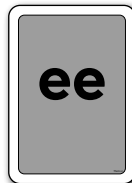
Schrijf 'been' op het bord en verklank de letters: /b//ee//n/
terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen.
Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het
midden en achteraan horen.
Herhaal ook het woord 'aap'.

Veeg de letter 'b' uit en schrijf de letter 't' op. Vraag wat er
nu staat. Doe hetzelfde met 'leen', 'meen' en 'steen'.

C. Letterkaart

Haal de letterkaart 'ee' uit de doos en
verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'ee' op
verschillende manieren verklanken,
bijvoorbeeld door te fluisteren, te
schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of
individueel. Hang de letter 'ee' aan de letterlijn. Herhaal
vervolgens alle letters van de letterlijn.

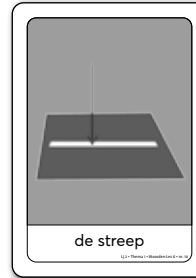
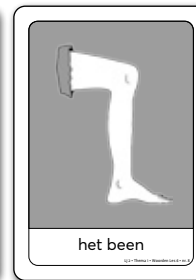
TIP

Hang aan het bord de letter 'e' en de letter 'ee' naast elkaar.
Laat horen dat de /e/ een korte klank is en de /ee/ een lange
klank. Spreek de /e/ kort en krachtig uit en spreek de /ee/
overdreven lang uit. Geef voorbeelden bij beide letters. De /e/
van bel, rek en snel. En de /ee/ van been, neem en geen.

D. Luisterdoosje

Vertel dat opa Brom weer hulp nodig heeft. Hij wil nu alleen
de kaarten van de woorden hebben waar de letter 'ee' in
voorkomt. Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg
het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de
/ee/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'ee'
aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de
kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een
zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'ee' zijn: 'eet', 'het been', 'de zeep',
'de streep', 'de twee' en 'de zee'.

◆ Afsluiting

Verdeel de klas in tweetallen. Geef ieder tweetal een
'portemonnee'. Leg uit dat één kind de verkoper is en het andere
kind de koper. Laat de verkoper iets op tafel leggen dat hij wil
'verkopen', bijvoorbeeld een gum, een potlood of een kleurdoos.
Geef de portemonnee aan de koper en leg uit dat hij iets mag
kopen van de verkoper. Bespreek kort met de kinderen hoe je dat
aanpakt. Hoe vraag je bijvoorbeeld wat iets **kost**? Verwijs naar
de zinnen die op het bord staan. Laat de kinderen eerst een paar
minuten binnen het rollenspel hun gang gaan. Loop dan rond
en geef hier en daar aanwijzingen en bespreek daarna hoe het is
gegaan.

Les 7 De 'ee' van been (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen en de kinderen kunnen de letter 'ee' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar een rollenspel;
- Uitbreiden van de woordenschat: precies genoeg, te weinig, te veel;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE LETTERWINKEL en TE WEINIG/PRECIES GENOEG/TE VEEL;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schroder.
- Flashcards 16 t/m 24: Te weinig (3x), precies genoeg (3x) en te veel (3x).
- Werkboek: Bladzijde 5 en 6.

Vorbereiding

- Zorg dat de letters 's', 't', 'ee' en 'n' in het letterwinkeltje liggen.
- Stop zeven florin in de portemonnee.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat een kind voor winkeljuffrouw/-meneer spelen en u koopt de letters 's', 't', 'ee' en 'n' in willekeurige volgorde.
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt een woordkast TE WEINIG/PRECIES GENOEG/TE VEEL.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 5 en 6 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt met de kinderen de doelwoorden door te vragen of er genoeg letters zijn om de woorden 'teen', 'steen' of 'steentje' te maken.

◆ Start

Vertel dat er weer een letter is bijgekomen in de letterwinkel, namelijk de letter 'ee'. Laat een kind voor winkeljuffrouw/-meneer spelen en koop de letters 'ee', 's', 't' en 'n' in de winkel. Gebruik hierbij een aantal keren de doelwoorden 'precies genoeg' en 'te weinig'.

Hoeveel moet ik betalen?
Even kijken of ik wel **precies genoeg** heb?
Ja, gelukkig, ik heb **precies genoeg** geld bij me.
Ik was even bang dat ik **te weinig** geld bij me had.

◆ Kern

1. Leg de doelwoorden **te weinig**, **te veel** en **precies genoeg** uit aan de hand van hoeveel geld er nog in de portemonnee zit en de letters die u wilt kopen.

• te weinig:

Ik wil vier letters kopen.
Vier letters kosten vier florin.
Ik heb drie florin en dat is niet **genoeg** om vier letters te kopen.
Voor vier letters heb ik **te weinig** geld.
Te weinig is als je niet genoeg hebt.
Ik heb drie florin en dat is **te weinig** om vier letters te kopen.

• te veel:

Ik wil één letter kopen.
Eén letter kost één florin.
Ik heb drie florin en dat is **te veel**.
Als ik één letter koop, heb ik geld over.

• **precies genoeg:**

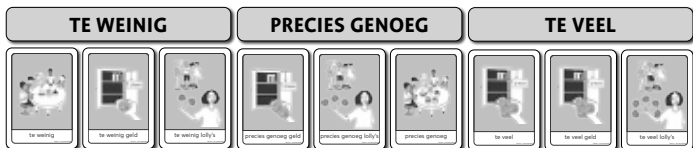
Ik wil drie letters kopen.
Drie letters kosten drie florin.
Ik heb precies drie florin in mijn portemonnee.
Dat is **precies genoeg** om drie letters te kopen.
Precies genoeg is zoveel als je nodig hebt.
Ik heb **precies genoeg** geld.

2. Maak de woordkast TE WEINIG/PRECIJS GENOEG/TE VEEL. Leg de flashcards 16 t/m 24 klaar. Hang de flashcards **'te weinig'**, **'precies genoeg'** en **'te veel'** naast elkaar aan het bord. Laat flashcard 19 zien. Beschrijf de situatie en vraag aan de kinderen of het **te weinig**, **precies genoeg** of **te veel** is.

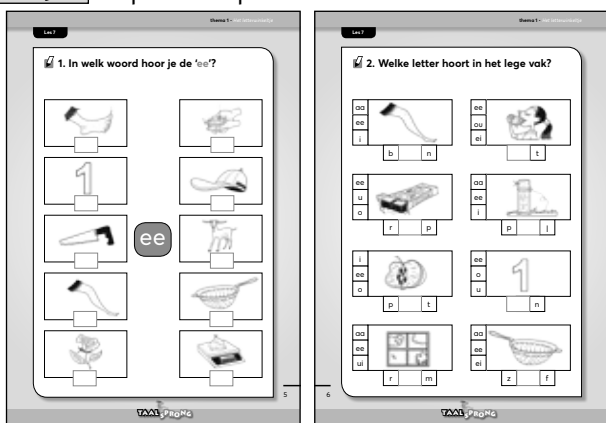
Ik koop een cadeautje.
Het cadeautje kost vier florin.
Ik heb maar twee florin.
Is dat **te weinig**, **precies genoeg** of **te veel** geld?

Hang de flashcard vervolgens onder **'te weinig'** aan het bord. Bespreek de overige vijf flashcards op dezelfde manier zodat er een woordkast TE WEINIG/PRECIJS GENOEG/TE VEEL ontstaat.

3. **De 'ee' van been**

wb 5+6 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

• **Opricht 1**

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'ee' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'ee' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'teen', 'een', 'zaag', 'been', 'roos', 'zeep', 'pet', 'geit', 'zeef' en 'weeg'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen of ze de /ee/ in het woord horen.
3. Laat de kinderen de letter 'ee' in het hokje onder het plaatje schrijven als de /ee/ in het woord voorkomt.

• **Opricht 2**

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven welke klank ze in het midden van het woord horen. Ze zetten dan een rondje om de juiste letter en vullen deze in het lege vakje onder het plaatje in. De volgende woorden staan afgebeeld: 'been', 'reep', 'pit', 'raam', 'eet', 'paal', 'een' en 'zeef'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het daarna in stukjes en vraag aan de kinderen welke klank ze in het midden horen.
3. Laat de kinderen een rondje om de juiste letter zetten en de letter in het juiste vakje onder het woord invullen.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

Hang de gekochte letters in willekeurige volgorde aan het bord. Laat de kinderen de letters eerst verklanken. Vraag aan de kinderen of u **precies genoeg** letters hebt om het woord 'teen'/'steen'/'steentje' te maken. Laat ze daarna zoveel mogelijk woorden maken met de letters 'ee', 's', 't' en 'n'.

Hang de woordkast TE WEINIG/PRECIJS GENOEG/TE VEEL aan de woordmuur.

Les 8 De 'oo' van boom (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen en de kinderen kunnen de letter ('oo') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen;
- Uitvoeren van instructies (sommen);
- Uitbreiden van de woordenschat: de som, erbij, eraf en is;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden (verschil tussen 'o' en 'oo');
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje', Marianne Busser en Ron Schröder.
- Wandplaat en woordstrook: boom.
- Letterkaart: 'oo'.
- Luisterdoosje: Thema 1.
- Track 3: Een muziekje.

Vorbereiding

- Stop de wandplaat 'boom', de woordstrook 'boom' en de letterkaart 'oo' in de doos.
- Verzamel oude portemonnees of gebruik ziplock-zakjes als portemonnee. Vul iedere portemonnee/ziplock-zakje met losse florins.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen zinnen bedenken bij de platen uit het prentenboek 'Het letterwinkeltje'.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit aan de hand van voorbeelden waarbij de kinderen zelf sommen moeten maken.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'oo' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	5 min.	U speelt met de kinderen het spel 'Geef de letter door'.

◆ Start

Laat de kinderen zinnen bedenken bij enkele platen uit het prentenboek 'Het letterwinkeltje' en schrijf de zinnen op het bord. Lees de zinnen vervolgens nog een keer samen met de kinderen en laat zien dat de zinnen samen een verhaal vormen.

Herhaal kort de wandplaten, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

1. Vertel dat als je in een winkel werkt, je goed moet kunnen rekenen. Je moet uitrekenen wat de klant moet betalen. Je moet uitrekenen of de klant je wel genoeg geld geeft en niet te weinig of te veel. Je moet uitrekenen wat de klant terugkrijgt als hij te veel geld geeft.

Maak tweetallen. Ieder tweetal krijgt een portemonnee. Geef opdrachten met het geld en laat de kinderen de opdrachten uitvoeren. Herhaal steeds **de som**.

Pak twee florin, leg **er** nog drie florin **bij**.
Hoeveel florin is dat samen?
twee **erbij** drie is vijf. Dat is **de som**.

Pak vier florin, haal twee florin weg.
Hoeveel florin heb je dan nog over?
vier **eraf** twee is twee. Dat is **de som**.

Geef meerdere van dit soort opdrachten waarbij kinderen rekenen met het geld en de doelwoorden **de som**, **erbij** en **eraf** aan bod komen.

2. De 'oo' van 'boom'

Laat de doos zien en vertel dat opa Brom weer een nieuw woord heeft gestuurd. Geef een aanwijzing en laat de kinderen raden welk woord het zou kunnen zijn.

Het staat bij mij in de tuin.
Het heeft een stam en blaadjes.

Haal de wandplaat uit de doos als de kinderen het woord hebben geraden.

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'boom' aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

Ik klim in de boom.

Geef het woord 'boom' een andere kleur.

Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Haal de woordstrook 'boom' uit de doos en hang deze onder de wandplaat van 'boom'.

Schrijf 'boom' op het bord en verklank de letters: /b//oo//m/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen.

Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het midden en achteraan horen. Herhaal ook de woorden 'aap' en 'been'.

Veeg de letter 'b' uit en schrijf de letter 'r' op. Vraag wat er nu staat. Doe hetzelfde met 'droom' en 'stoom'.

TIP

Hang aan het bord de letter 'o' en de letter 'oo' naast elkaar. Laat zien dat de /o/ een korte klank is en de /oo/ een lange klank. Maak hierbij de volgende gebaren:

De /o/: maak een rondje met uw duim en wijsvinger, zet die bij uw lippen en maak een korte beweging naar voren.

Spreek de /o/ kort en krachtig uit.

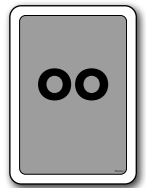
De /oo/: maak met uw beide handen twee rondjes met uw duim- en wijsvinger. Breng die bij uw lippen en spreek de /oo/ overdreven lang uit, terwijl u uw armen naar buiten strekt.

Geef voorbeelden bij beide letters. De /o/ van rok, blok en stok. En de /oo/ van boom, roos en doos.

C. Letterkaart

Haal de letterkaart 'oo' uit de doos en verklank de letter.

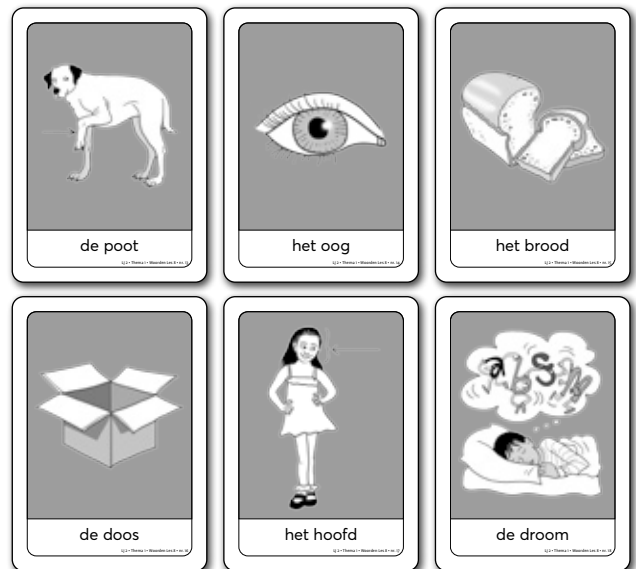
Laat de kinderen de letter 'oo' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'oo' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze nu moeten letten. Opa Brom wil nu alleen de kaarten van de woorden hebben waar de letter 'oo' in voorkomt. Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /oo/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'oo' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'oo' zijn: 'de poot', 'het oog', 'het brood', 'de doos', 'het hoofd' en 'de droom'.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Geef de letter door'.

Zet een muzikje op. Laat de kinderen de letter 'oo' doorgeven in de kring. Als het muzikje stopt moet het kind dat op dat moment de letter 'oo' vast heeft een woord met de letter 'oo' verzinnen.

Les 9 De 'oo' van boom (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen en de kinderen kunnen de letter 'oo' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Maken van woorden met de aangeboden letters;
- Uitbreiden van de woordenschat: de som, erbij, eraf en is;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE SOM;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Zingen van de tekst van een lied;

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 25 t/m 28: De som, erbij (+), eraf (-) en is (=).
- Werkboek: Bladzijde 7 en 8.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U schrijft met de kinderen een nieuw refrein voor het lied 'Het letterwinkeltje'.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit aan de hand van verhaaltjessommen en u maakt de woordspin DE SOM.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 7 en 8 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'.

◆ Start

Schrijf met de kinderen een nieuw refrein voor het liedje 'Het letterwinkeltje'. Laat de kinderen met de nieuwe letters ('aa', 'ee', 'oo') een woord verzinnen en schrijf de volgende zinnen op het bord:

De 'aa' van ...
De 'ee' van ...
De 'oo' van ...

Zing vervolgens met de kinderen het liedje 'Het letterwinkeltje' en voeg het nieuwe refrein toe, tussen de twee coupletten.

◆ Kern

1. Geef een aantal verhaaltjessommen die iets te maken hebben met het letterwinkeltje. Schrijf de bijbehorende som op het bord, verwoord de symbolen +, -, = en laat de kinderen **de som** uitrekenen.

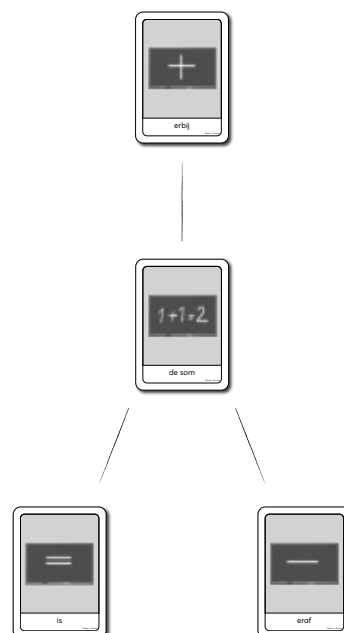

Ik koop 3 letters en dan nog vier letters.
 $3 + 4 = ?$
Hoeveel moet ik betalen?

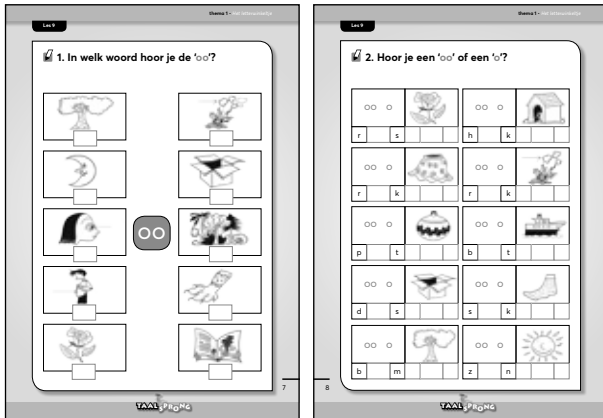
Ik geef negen florin, maar de letters kosten zeven florin.
 $9 - 7 = ?$
Hoeveel geld krijg ik terug?

Laat daarna de flashcards 25 tot en met 28 zien en benoem ze. Maak de woordspin DE SOM met de flashcards.

2. De 'oo' van boom

wb 7+8 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

• Opdracht 1

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'oo' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'oo' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'boom', 'maan', 'oog', 'buik', 'roos', 'rook', 'doos', 'bos', 'poot' en 'boek'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen of ze de /oo/ in het woord horen.
3. Laat de kinderen de letter 'oo' in het hokje onder het plaatje schrijven als de /oo/ in het woord voorkomt.

• Opdracht 2

De kinderen moeten bij deze opdracht het verschil ervaren tussen de klanken /oo/ en /o/ en de letters 'oo' en 'o'. Ze schrijven dan de juiste letter in het middelste hokje onder de letters. Laat ze de klanken duidelijk uitspreken, zodat ze het verschil voelen en horen. Laat het verschil horen in woorden als: 'zon-zoon', 'bom-boom' en 'rok-rook'. De volgende woorden staan afgebeeld: 'roos', 'jurk', 'pot', 'doos', 'boom', 'hok', 'rook', 'boot', 'sok' en 'zon'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord in stukjes en vraag aan de kinderen of ze de /o/ of de /oo/ horen.
3. Laat de kinderen de juiste letter invullen in het middelste hokje onder de letters.
4. Laat de kinderen die klaar zijn met de bovenstaande opdrachten het woord nog een keer in zijn geheel invullen onder het plaatje.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen..

◆ Afsluiting

Zing met de kinderen het liedje 'Het letterwinkeltje' met het refrein, uit de start.

Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.

de 'aa' van ...
de 'ee' van ...
de 'oo' van ...

Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
Je moet als je een letter zoekt,
daar echt eens binnenlopen.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Toepassen van instructiewoorden (doorstrepen, erbij tekenen);
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's TE WEINIG/PRECIES GENOEG/TE VEEL en DE SOM;
- Ontleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel;
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje', Marianne Busser en Ron Schröder.
- Leesboek: Bladzijde 9 t/m 11.
- Werkboek: Bladzijde 9.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Lesoverzicht

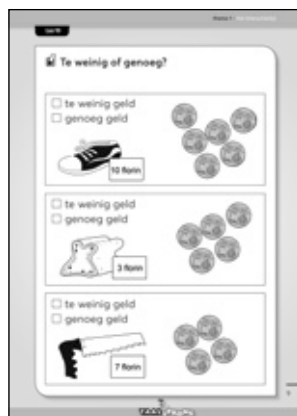
Start	5 min.	U herhaalt met de kinderen de letters van de letterlijn.
Kern	10 min.	U leest met de kinderen de tekst op bladzijde 9 van het werkboek en u laat ze vervolgens de opdrachten op deze bladzijde maken.
	5 min.	U laat de kinderen de wisselrijtjes lezen op bladzijde 9 van het leesboek en ontdekken welk stukje van het woord steeds hetzelfde blijft.
	15 min.	U leest met de kinderen de tekst op bladzijde 10 en 11 van het leesboek.
Afsluiting	10 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje' en u voegt het door de kinderen verzonden refrein toe.

◆ Start

Herhaal de letters van de letterlijn. Laat de kinderen de letters op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Let hierbij op de juiste uitspraak.

◆ Kern

1. **wb 9** Op deze bladzijde staan verschillende situaties beschreven waarbij iets gekocht en betaald wordt. Bespreek met de kinderen steeds of er te weinig, precies genoeg of te veel geld in de portemonnee zit. Als er te veel geld in zit moeten de kinderen het geld dat te veel is, doorstrepen. Zit er te weinig in de portemonnee dan moeten de kinderen het geld dat te weinig is, erbij tekenen. Als het precies genoeg is, hoeven ze niks te doen. Laat de kinderen vervolgens bij iedere situatie een som bedenken en deze eronder schrijven.

2. **lb 9** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Vraag de kinderen welk woord uit ieder rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt. En welk plaatje hoort bij de zinnen?
3. **lb 10+11** Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelesen.

ee been

de 'ee' van been

Het been is dik.
Dop is met Puk op straat.
Dop speelt met een stok.
Met de stok slaat Dop op een pit.
Maar Dop slaat mis.

Dop slaat op haar been.
Dop huult, haar been is dik.
Op haar been zit een bult.
Dop hinkt met Puk naar huis.

oo boom

de 'oo' van boom

Ik klim in een boom.
In de tuin staat een boom.
De boom is dik.
In de boom zit een nest.
Ik klim in de boom.
En klim naar het nest.

In het nest is een ei.
Ik laat het ei in het nest.
Snel klim ik uit de boom.
Daar komt de uil.
De uil zit op het ei.

Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

TIP

Laat de leerlingen eerst actief luisteren naar het stukje tekst of de wisselrijtjes die u voorleest. Zorg ervoor dat u in het juiste tempo en met de goede intonatie voorleest. De kinderen moeten tijdens het voorlezen met hun ogen het voorlezen in de tekst volgen.

Vervolgens gaat u samen met de kinderen de wisselrijtjes of tekst lezen, wederom met de juiste intonatie en in een tempo dat de kinderen als het ware meetrekt.

◆ Afsluiting

Zing met de kinderen het liedje 'Het letterwinkeltje' met het zelf verzonden refrein uit les 9.

*Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.*

de 'aa' van ...
de 'ee' van ...
de 'oo' van ...

*Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
Je moet als je een letter zoekt,
daar echt eens binnenlopen.*

Les 11 De 'oe' van boek (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen rijmwoorden herkennen en toepassen en de kinderen kunnen de letter 'oe' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar de tekst van een gedicht;
- Toepassen van rijmwoorden;
- Uitbreiden van de woordenschat: rijmen;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Wandplaat en woordstrook: boek.
- Letterkaart: 'oe'.
- Luisterdoosje: Thema 1.
- Leesboek: Bladzijde 12.
- Track 1: Het verhaal: 'Het letterwinkeltje'.
- Track 4: Het gedicht: 'Het letterschildertje'.

Vorbereiding

- Stop de wandplaat 'boek', de woordstrook 'boek' en de letterkaart 'oe' in de doos.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U leest het prentenboek 'Het letterwinkeltje' in zijn geheel voor. U laat hier en daar een rijmwoord weg en u laat de kinderen raden om welk woord het gaat.
Kern	10 min.	U legt het doelwoord uit.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'oe' van 'boek' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	5 min.	U leest het gedicht 'Het letterschildertje' voor. (Zie bladzijde 12 in het leesboek). U laat de kinderen op bladzijde 4 van het prentenboek tien woorden met de letter k, zoeken.

◆ Start

Lees het prentenboek nogmaals in zijn geheel voor. Vertel dat het verhaal **rijmt**. Laat tijdens het voorlezen af en toe het tweede rijmwoord weg en laat de kinderen raden om welk woord het gaat.

Herhaal kort de wandplaten, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

1. Leg het doelwoord **rijmen** uit.

• rijmen:

Als twee woorden **rijmen**, klinken ze op het eind hetzelfde. Bijvoorbeeld de woordjes boom en droom **rijmen** op elkaar. Het laatste stukje van de woorden klinken hetzelfde: boom, droom. Het rijmt.

Schrijf de woorden 'boom', 'droom', 'aap', 'raap', 'doos', 'roos', 'been' en 'teen' door elkaar op het bord. Lees eerst alle woorden met de kinderen en laat ze dan de rijmwoorden bij elkaar zoeken.

2. De 'oe' van boek

Laat de doos zien en vertel dat opa Brom weer een nieuw woord heeft gestuurd. Geef een aanwijzing en laat de kinderen dan raden welk woord het zou kunnen zijn.

Bijvoorbeeld:

Er staan letters, woorden en zinnen in.

Haal de wandplaat uit de doos als de kinderen het woord hebben geraden.

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'boek' aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

Ik lees een boek.

Geef het woord 'boek' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Wordstrook

Haal de woordstrook 'boek' uit de doos en hang deze onder de wandplaat van 'boek'.

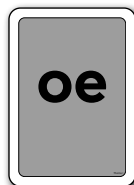
Schrijf 'boek' op het bord en verklank de letters: /b//oe//k/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het midden en achteraan horen. Herhaal ook de woorden 'aap', 'been' en 'boom'.

Veeg de letter 'k' uit en schrijf de letter 'r' op. Vraag wat er staat. Doe hetzelfde met 'roer', 'stoer' en 'vloer'.

C. Letterkaart

Haal de letterkaart 'oe' uit de doos en verklank de letter.

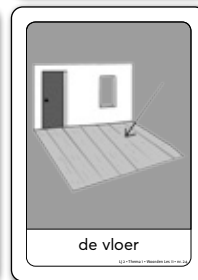
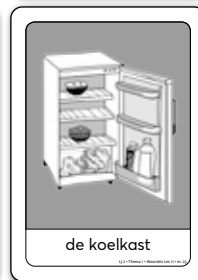
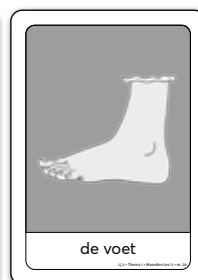
Laat de kinderen de letter 'oe' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alle jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'oe' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

D. Luisterdoosje

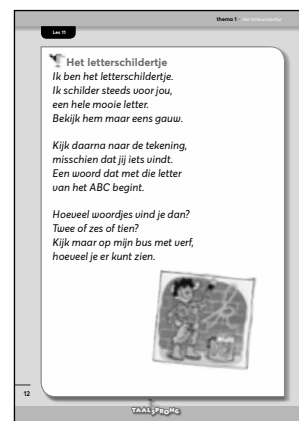
Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze nu moeten letten. Opa Brom wil nu alleen de kaarten van de woorden hebben waar de letter 'oe' in voorkomt. Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /oe/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'oe' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'oe' zijn: 'de schoen', 'de voet', 'de stoel', 'de bloem', 'de koelkast' en 'de vloer'.

◆ Afsluiting

Ib 12 Lees het gedicht 'Het letterschildertje' voor en vraag aan de kinderen of het rijmt. Bekijk vervolgens bladzijde 4 uit het prentenboek en vraag aan de kinderen welke letter het letterschildertje op de muur heeft geverfd. Leg uit dat op de verpot het aantal woorden staat waar de letter 'k' in voorkomt. Laat de kinderen deze tien woorden zoeken op bladzijde 4 van het prentenboek.

Les 12 De 'oe' van boek (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een gedicht voordragen en de kinderen kunnen de letter 'oe' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van rijmwoorden;
- Uitbreiden van de woordenschat: rijmen, het lied en het gedicht;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel;
- Voordragen van een gedicht;
- Verstaanbaar uitspreken van woorden/zinnen in een gedicht;
- Toepassen van instructiewoorden (lijn trekken, verbinden).

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 29 en 30: Het gedicht en het lied.
- Leesboek: Bladzijde 12.
- Werkboek: Bladzijde 10 en 11.
- Track 4: Het gedicht: 'Het letterschildertje'.

Vorbereiding

- Hang het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL aan het bord.

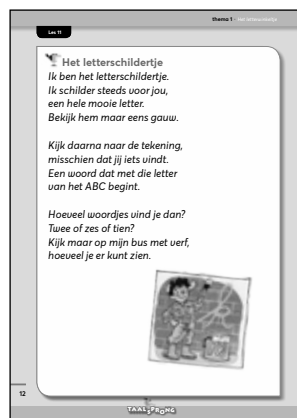
Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt het gedicht 'Het letterschildertje'. (Zie bladzijde 12 in het leesboek). U laat de kinderen de rijmwoorden in dit gedicht zoeken.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden van het lied en het gedicht uit en u breidt het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL uit.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 10 en 11 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zegt met de kinderen het gedicht van 'Het letterschildertje' op verschillende manieren op.

◆ Start

Ib 12 Herhaal met de kinderen het gedicht 'Het letterschildertje'. Laat de kinderen de tekst van het gedicht meelesen in hun leesboek.

Vraag aan de kinderen welke woorden rijmen in dit **gedicht**.

◆ Kern

1. Leg de doelwoorden **het gedicht** en **het lied** uit.
- **het gedicht:**

'Het letterschildertje' is een **gedicht**.
Een **gedicht** is een verhaal met korte zinnen die mooi klinken.
Sommige **gedichten rijmen**.

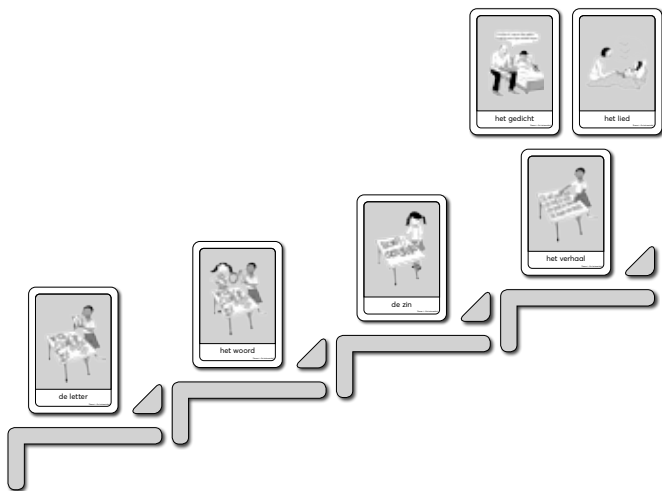
- **het lied:**

Een **lied**, dat zijn woorden die je kunt zingen.

Draag wat bekende **gedichten** of **liedjes** voor en vraag aan de kinderen wat het is; een **gedicht** of een **lied**.

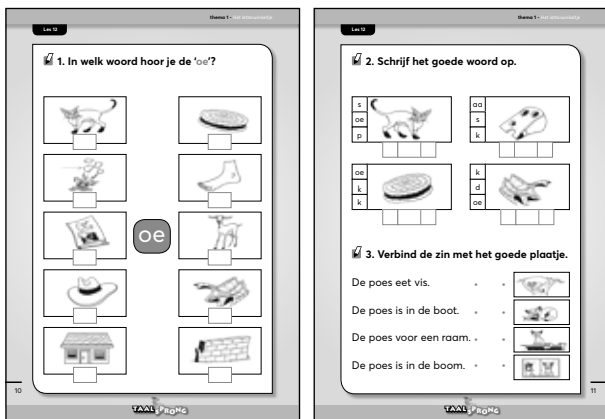
Breid het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL uit door de flashcards van **het gedicht** en **het lied** boven de flashcard van het verhaal te hangen.

Herhaal dat je van letters een woord kunt maken, van woorden een zin en van zinnen een verhaal, een **gedicht** of een **lied**.

2. De 'oe' van boek

wb 10+11 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

• Opdracht 1

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'oe' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'oe' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'poes', 'rook', 'boek', 'hoed', 'huis', 'koek', 'voet', 'geit', 'doek' en 'muur'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen of ze de /oe/ in het woord horen.
3. Laat de kinderen de letter 'oe' in het hokje onder het plaatje schrijven als de /oe/ in het woord voorkomt.

• Opdracht 2

De kinderen moeten bij deze opdracht de letters in de juiste volgorde onder het plaatje schrijven. De volgende woorden staan afgebeeld: 'poes', 'koek', 'kaas' en 'doek'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.

2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen welke klank ze vooraan, in het midden en achteraan horen.
 3. Laat de kinderen de juiste letters in de juiste vakjes onder het woord invullen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht de juiste zin bij het juiste plaatje zoeken en deze twee verbinden met een lijn.
 1. Lees eerst alle zinnen voor. Laat de kinderen daarna de zin lezen.
 2. Behandel de eerste zin en het bijbehorende plaatje klassikaal. Laat de kinderen de juiste zin met het juiste plaatje verbinden door een lijn te trekken.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen..

◆ Afsluiting

Zeg het gedicht 'Het letterschildertje' op verschillende manieren op, bijvoorbeeld boos, verdrietig, blij, verliefd. Laat de kinderen dit ook proberen. Wijs de kinderen erop dat ze er zorg voor moeten dragen dat ze de woorden en zinnen goed uitspreken zodat het gedicht voor het publiek verstaanbaar blijft.

Les 13 De 'ij' van ijs (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'ij' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Beantwoorden oriëntatievragen;
- Uitbreiden van de woordenschat: open en gesloten;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Gebruiken van voldoende woorden/zinnen om een eenvoudig gesprek met iemand te voeren.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje', Marianne Busser en Ron Schröder.
- Wandplaat en woordstrook: ijs.
- Letterkaart: 'ij'.
- Luisterdoosje: Thema 1.

Vorbereiding

- Stop de wandplaat 'ijs', de woordstrook 'ijs' en de letterkaart 'ij' in de doos.
- Maak een bordje waar aan de ene kant 'gesloten' en aan de andere kant 'open' op staat. Hang het bordje in de winkel op 'gesloten'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt met de kinderen bladzijde 24 uit het prentenboek.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'ij' van 'ijs' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	10 min.	U speelt een rollenspel in het letterwinkeltje in de klas waarbij ook de doelwoorden worden genoemd.

◆ Start

Bekijk met de kinderen bladzijde 24 uit het prentenboek en vraag wat er aan de hand is. Vraag aan de kinderen waar ze aan kunnen zien dat opa Brom er niet is.

Herhaal kort de wandplaten, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

1. Vertel dat je op het bordje dat voor het raam hangt ook kunt zien dat opa Brom er niet is. Wijs het bordje **gesloten** aan en leg uit wat het betekent.

• gesloten:

De winkel is **gesloten**.
De winkel is dicht.
De deur is op slot.
Opa Brom is er niet.
Hij is op vakantie.
Nu kan niemand meer letters kopen.

Vertel dat u ook zo'n bordje hebt gemaakt voor de letterwinkel in de klas. Laat zien dat er '**gesloten**' op staat. Vertel dat er op

de andere kant ook een woord staat, namelijk '**open**'. Leg uit wat '**open**' betekent.

• open:

Als de winkel **open** is, kunnen de mensen weer letters kopen in de winkel.

Hang het bordje in de winkel en bespreek met de kinderen of het op **open** of **gesloten** moet staan.

2. De 'ij' van 'ijs'

Laat de doos zien en vertel dat opa Brom weer een nieuw woord heeft gestuurd. Geef een aanwijzing en laat de kinderen dan raden welk woord het zou kunnen zijn.

Je lijkt eraan.
Het is koud.

Haal de wandplaat uit de doos als de kinderen het woord hebben geraden.

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'ijs' aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

Ik lik aan het ijs.

Geef het woord 'ijs' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Haal de woordstrook 'ijs' uit de doos en hang deze onder de wandplaat van 'ijs'.

Schrijf 'ijs' op het bord en verklank de letters: /ij//s/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen.

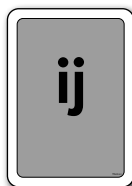
Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan en achteraan horen. Herhaal ook de woorden: 'aap', 'been', 'boom' en 'boek'.

Schrijf de letter 'r' ervoor en de letter 't' erachter. Vraag aan de kinderen wat er staat. Doe hetzelfde met 'lijst', 'hij', 'krijt' en 'spijs'.

C. Letterkaart

Haal de letterkaart 'ij' uit de doos en verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'ij' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alle jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'ij' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

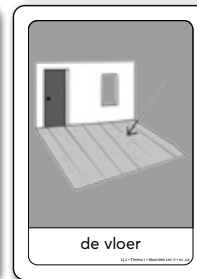
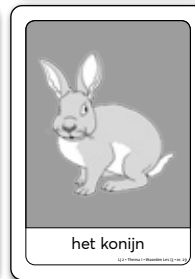
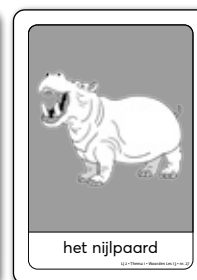
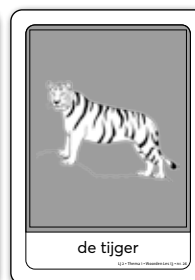
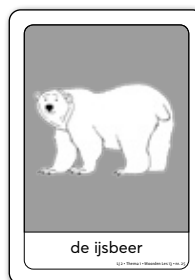
TIP

Vraag aan de kinderen of ze nog een letter kennen die hetzelfde klinkt, maar die je anders schrijft. Schrijf de letters 'ei' en 'ij' naast elkaar op het bord. Vertel dat je het verschil tussen deze twee letters niet kunt horen, maar wel kunt zien.

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze nu moeten letten. Opa Brom wil nu alleen de kaarten van de woorden hebben waar de letter 'ij' in voorkomt. Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /ij/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'ij' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'ij' zijn: 'de ijsbeer', 'de tijger', 'het nijlpaard', 'het ijs', 'het konijn' en 'het krijt'.

◆ Afsluiting

Speel een rollenspel in de winkel. Wijs een verkoper aan. Laat de verkoper de winkel openen door het bordje op 'open' te zetten. Wijs vervolgens een koper aan en speel zelf voor de lastige koper die graag letters wil kopen om 'vieze' woordjes mee te maken, zoals 'poep'.

Les 14 De 'ij' van ijs (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'ij' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van een mening;
- Uitbreiden van de woordenschat: gesloten en open;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE LETTERWINKEL;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje', Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 31 en 32: Gesloten en open.
- Werkboek: Bladzijde 12 en 13.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U bekijkt bladzijde 24 van het prentenboek en u vraagt de kinderen wat ze ervan vinden.
Kern	10 min.	U laat de kinderen bij verschillende bladzijden in het prentenboek vertellen of de winkel open of gesloten is en waarom en u breidt de woordspin DE LETTERWINKEL uit.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 12 en 13 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'.

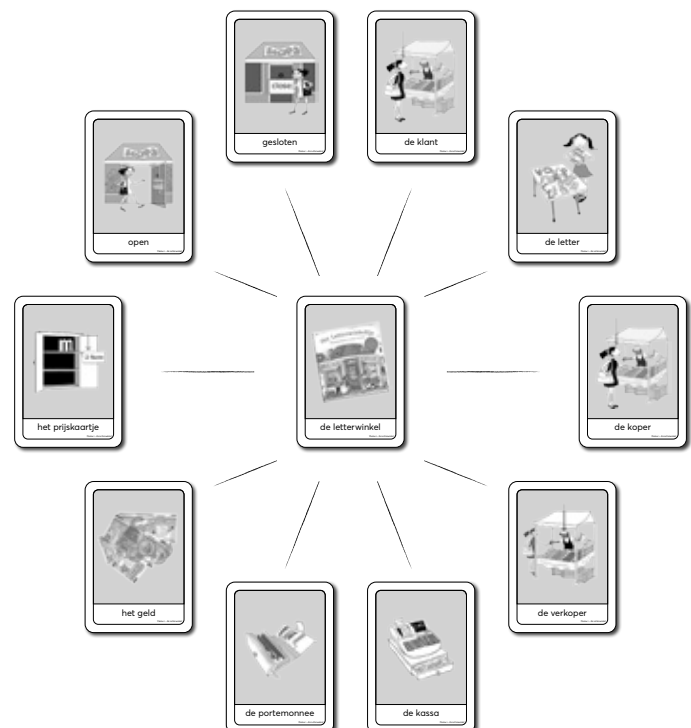
◆ Start

Bekijk bladzijde 24 uit het prentenboek 'Het letterwinkeltje'. De winkel is **gesloten**, maar wat vinden de kinderen die daar staan te wachten er eigenlijk van?

- Wat denk je dat het meisje, dat op haar horloge kijkt, zegt?
- En wat denkt de jongen die op het stoepje zit?
- Wat denkt het meisje dat tegen de muur aan staat?
- Waar kijkt de jongen naar?

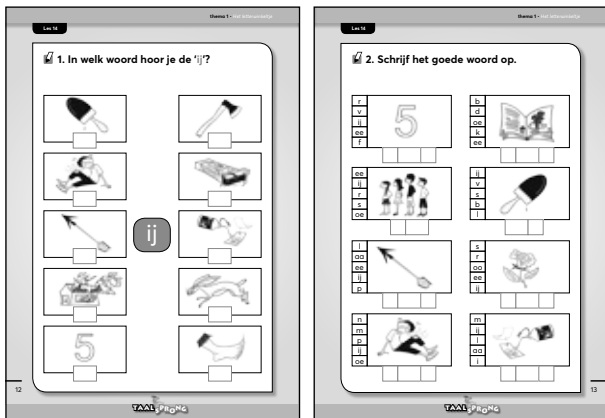
◆ Kern

1. Blader door het prentenboek 'Het letterwinkeltje' en vraag aan de kinderen bij de platen op bladzijde 3, 4, 13, 14, 16 en 24 of de winkel **open** of **gesloten** is en waarom ze dat denken. Breid vervolgens de woordspin DE LETTERWINKEL uit met de flashcards 'open' en 'gesloten'. Laat de flashcards zien en benoem ze.

2. De 'ij' van ijs

wb 12+13 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

• Opdracht 1

De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'ij' in het woord voorkomt. Ze schrijven dat de letter 'ij' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'ijs', 'pijn', 'pijl', 'vuur', 'vijf', 'bijl', 'reep', 'lijm', 'haas' en 'voet'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Benoem het woord in zijn geheel. Verdeel het woord daarna in stukjes en vraag aan de kinderen of ze de /ij/ in het woord horen.
3. Laat de kinderen de letter 'ij' in het hokje onder het plaatje schrijven als de /ij/ in het woord voorkomt.

• Opdracht 2

De kinderen moeten bij deze opdracht de juiste letters bij het plaatje kiezen en deze invullen onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'vijf', 'rij', 'pijl', 'pijn', 'boek', 'ijs', 'roos' en 'lijm'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Behandel de eerste twee woorden klassikaal. Laat de kinderen het plaatje benoemen. Laat ze het woord in stukjes verdelen. Vraag welke letter ze vooraan horen en laat ze het vakje met de letter kleuren. Vraag welke letter ze middenin horen en laat ze het vakje met de letter kleuren. Vraag welke letter ze achteraan horen en laat ze het vakje met de letter kleuren.
3. Laat de kinderen tot slot het woord onder het plaatje schrijven.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ Afsluiting

Zing met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'. Laat ze tussen de twee coupletten de letters van de letterlijn verklanken.

*Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.*

Letters van de letterlijn:

m – s – t – n – k – b – p – d – h – f – r – w
– v – z –

e – o – u – e – i – ou – ui – n – nk – aa – ee
– oo – oe – ij

*Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
Je moet als je een letter zoekt,
daar echt eens binnen lopen.*

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE LETTERWINKEL en VAN LETTER TOT VERHAAL;
- Toepassen van een tegenstelling (open/gesloten);
- Toepassen van een synoniemen (gesloten/dicht);
- Ontsleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel;
- Zingen van de tekst van een lied;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje', Marianne Busser en Ron Schröder.
- Flashcards 33 t/m 36: Open, gesloten (2x) en dicht.
- Leesboek: Bladzijde 13 t/m 15.
- Tegenstellingenposter leerjaar 2.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt met de kinderen de woordspil DE LETTERWINKEL en de woordtrap VAN LETTER TOT VERHAAL.
Kern	10 min.	U herhaalt met de kinderen de tegenstellingenposter van leerjaar 1 en u biedt de tegenstelling 'open'/'gesloten', aan. U biedt het synoniem 'gesloten'/'dicht', aan.
	5 min.	U laat de kinderen de wisselrijtjes lezen op bladzijde 13 van het leesboek en ontdekken welk stukje van het woord steeds hetzelfde blijft.
	20 min.	U leest met de kinderen de tekst op bladzijde 14 en 15 van het leesboek.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt met de kinderen de letterlijn middels het lied 'Het letterwinkeltje'.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan. Herhaal in een snel tempo de woordspil DE LETTERWINKEL en het woordschema VAN LETTER TOT VERHAAL. Laat de kinderen de woorden benoemen, terwijl u de flashcards aanwijst.

◆ Kern

1. Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter van leerjaar 1 staan. Doe het als volgt:

Niet zwaar, maar ...

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstelling aan. Laat de kinderen voorbeelden geven van dingen die duur of goedkoop zijn en dingen die drijven of zinken.

Hang de tegenstellingenposter van leerjaar 2 aan het bord. Vertel dat op deze poster de tegenstellingen staan die dit jaar aangeboden zullen worden.

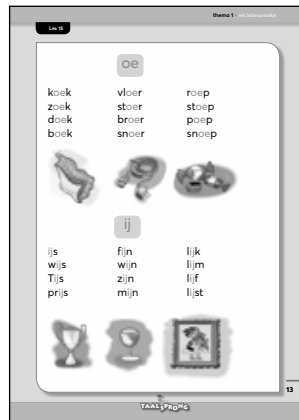
Laat de flashcards 'open' en 'gesloten' zien en vertel dat dit het tegenovergestelde van elkaar is. Hang de flashcards naast de tegenstellingenposter van leerjaar 2.

Bied het synoniem 'gesloten' en 'dicht', aan. Hang de flashcards van 'gesloten' en 'dicht' naast de synoniemenposter van leerjaar 2.

2. **Ib 13** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Vraag de kinderen welk woord uit ieder rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

- Ib 14+15** Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelezen.

Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

◆ **Afsluiting**

Herhaal kort de letters die de kinderen in dit thema hebben geleerd.

Zing vervolgens met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'. Laat ze tussen de twee coupletten de letters van de letterlijn verklanken.

*Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.*

Letters van de letterlijn:

*m - s - t - n - k - b - p - d - h - f - r - w
- v - z -*

*- o - u - e - ei - i - ou - ui - l - nk - aa - ee
- oo - oe - ij*

*Elke morgen 9 uur,
gaat opa's winkel open.
Je moet als je een letter zoekt,
daar echt eens binnenlopen.*

Hang de tegenstellingenposters en de synoniemenposter aan de woordmuur.

Herhalingsdag 1

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gebruiken van voldoende woorden/zinnen om een eenvoudig gesprek met iemand te voeren;
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Ontsleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's;
- Maken van woorden met de aangeboden letters;
- Toepassen van instructiewoorden (nazeggen, omcirkelen en opschrijven).

Materiaal Taalsprong

- Leesboek: Bladzijde 16 en 17.
- Kopieerblad 1: De signaleringstoets.
- Track 4: Het gedicht: 'Het letterschildertje'.

Vorbereiding

- Zorg voor een portemonnee met hierin een aantal florin.
- Kopieer kopieerblad 1 voor alle kinderen in de klas.

Samenvatting

Start	5 min.	U speelt een rollenspel waarbij de doelwoorden van dit thema veelvuldig gebruikt worden.
Kern	10 min.	U herhaalt met de kinderen de letterlijn en de wisselrijtjes op bladzijde 16 van het leesboek.
	20 min.	U neemt de signaleringstoets af.
Afsluiting	10 min.	U herhaalt met de kinderen het gedicht 'Het letterschildertje' en u laat de kinderen op bladzijde 17 van het leesboek negen woorden met de letter 't', zoeken.

◆ Start

Bekijk met de kinderen welke letters je in de letterwinkel van opa Brom kunt kopen. Voer een kort rollenspel, waarbij u de verkoper bent en de kinderen letters komen kopen. Schrijf de zinnen uit les 6 op het bord, en laat de kinderen deze zinnen gebruiken bij het rollenspel.

*wat kost de letter...?
hoeveel moet ik betalen?*

TIP

Zorg ervoor dat bij het rollenspel zoveel mogelijk bekende doelwoorden uit voorgaande lessen en thema's aan bod komen, zoals: de letter, het woord, de zin, het verhaal, het geld, kopen, de koper, de verkoper, verkopen, de kassa, de portemonnee, het geld, open, gesloten, te veel, te weinig, precies genoeg, de som, erbij en eraf.

◆ Kern

1. **lb 16** Herhaal de letterlijn. Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

2. Neem de signaleringstoets van thema 1 klassikaal af. Deze toets bestaat uit drie onderdelen.
 1. Bij onderdeel 1 moeten de kinderen aangeven welke letter in het woord voorkomt. De volgende woorden staan afgebeeld:

1. de maan	6. het been
2. de rook	7. de boom
3. de zeep	8. de koek
4. de lijm	9. het raam
5. de voet	10. de vijf

2. Bij onderdeel 2 moeten de kinderen aangeven welke letter ze in het woord horen. De volgende woorden staan afgebeeld:

11. de aap
12. het oog
13. de pijl
14. het boek
15. de teen

Benoem de woorden eerst duidelijk. Laat de kinderen steeds het woord hardop nazeggen. Laat de kinderen de juiste letter ('aa', 'ee', 'oo', 'oe' of 'ij') omcirkelen.

3. Bij onderdeel 3 moeten de kinderen aangeven welk plaatje bij het woord hoort. U leest het woord hardop voor en de kinderen zetten een kruisje bij het juiste plaatje. Hierbij gaat het om de volgende woorden:

16. het woord
17. de kassa
18. de som
19. gesloten
20. de portemonnee

◆ Afsluiting

Lees het gedicht 'Het letterschildertje' voor.

Ik ben het letterschildertje.

Ik schilder steeds voor jou,

een hele mooie letter.

Bekijk hem maar eens gauw.

Kijk daarna naar de tekening.

Misschien dat jij iets vindt.

Een woord dat met die letter,

van het ABC begint.

Hoeveel woordjes vind je dan?

Twee of zes of tien?

Kijk maar op mijn bus met verf,

hoeveel je er kunt zien.

1b 17 Bekijk vervolgens de afbeelding in het leesboek en vraag aan de kinderen welke letter het letterschildertje deze keer op de muur heeft geverfd. Laat de kinderen op zoek gaan naar negen woorden waar de letter 't' in voorkomt. Schrijf die woorden op het bord.

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Maken van woorden met de aangeboden letters;
- Zingen van de tekst van een lied;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Vorbereiding

- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de letters en de woordschema's die slecht gescoord zijn.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen een nieuw refrein schrijven voor het lied 'Het letterwinkeltje'.
Kern	30 min.	U herhaalt met de kinderen de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
		U herhaalt met de kinderen de letters door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'.

◆ Start

Schrijf met de kinderen een nieuw refrein voor het liedje 'Het letterwinkeltje'. Laat de kinderen met de nieuwe letters ('aa', 'ee', 'oo', 'oe', 'ij') een woord verzinnen en schrijf de volgende zinnen op het bord:

De 'aa' van ...

De 'ee' van ...

De 'oo' van ...

De 'oe' van ...

De 'ij' van ...

Zing vervolgens met de kinderen het liedje 'Het letterwinkeltje' en voeg het nieuwe refrein toe tussen de twee coupletten.

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke letters en doelwoorden de kinderen nog niet goed beheersen. Herhaal de letters en de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

1. Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past:

Beeld in, beeld uit

Leg de flashcards op een stapel met de afbeelding naar beneden. Leg uit dat u de kinderen een flashcard laat zien, maar dat uzelf niet weet wat er op staat. Laat de kinderen uitbeelden wat er op de flashcard staat en dan raadt u wat er op de flashcard staat. Draai vervolgens de rollen om. U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is.

Wat is weg?

Herhaal het desbetreffende woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Geef het woord/de zin door

Kies een woord uit één van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord. Gebruik in plaats van een woord, een eenvoudige zin.

Ik zie, ik zie...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft.

De koning

Speel het spel 'De koning'.

Kies een kind die de koning/koningin is, de rest van de klas zijn de onderdanen. De koning gaat voor in de klas zitten op zijn troon met zijn kroon op. Aan deze kroon wordt een flashcard vastgemaakt met een paperclip. De koning mag niet weten wat er op de flashcard staat. De koning moet nu zijn hoofd naar links en rechts draaien, zodat alle onderdanen de flashcard kunnen zien. De onderdanen mogen nu één voor één aanwijzingen geven om ervoor te zorgen dat de koning raadt welk woord er op de flashcard staat. De onderdanen kunnen kort iets vertellen over het woord: waar je het voor gebruikt,

hoe het eruit ziet, waar je het kunt vinden (betekenisaspecten). Maar er mogen ook rijmwoorden, tegenstellingen, synoniemen, beginletters gegeven worden. Na elke aanwijzing mag de koning raden naar het woord. Variatie: De koning stelt zelf vragen.

Waar/niet waar

Noem eigenschappen en betekenisaspecten van woorden die waar zijn en die niet waar zijn. Spreek met de kinderen af dat als ze iets horen wat waar is, ze moeten gaan staan. Is de omschrijving niet waar dan blijven ze zitten. Wie blijft er over?

2. Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening om de letters te oefenen.

Raad de letter

Kies een letter van de letterlijn. Houd de letter achter uw rug en geef aanwijzingen. De letter die ik heb, zit in het woord 'poes'. Je hoort deze letter vooraan bij het woord 'snoep'. Als je de letter ziet, denk je aan een ssssslang.

Geef de letter door

Kies een letter en zet een muziekje op. Laat de kinderen de letter doorgeven in de klas. Als het muziekje stopt moet het kind dat op dat moment de letter vast heeft, een woord met die letter verzinnen.

Letters/woorden verklanken

Herhaal de letters van de letterlijn en de basiswoorden. Laat de kinderen de letters en woorden eerst roepen dan fluisteren. Let hierbij op de juiste uitspraak.

Het letterschildertje

Op verschillende bladzijdes van het prentenboek 'Het letterwinkeltje' heeft het letterschildertje woorden verstopt met een bepaalde letter. Hij heeft de letter op de muur geschilderd en op zijn verfpot staat hoeveel woorden je kunt vinden met die letter.

Variatie op 'Het letterschildertje'

Zeg het gedicht 'Het letterschildertje' op. Schrijf na het eerste couplet een letter op het bord. Zeg vervolgens de rest van het gedicht op en laat de kinderen de klas rondkijken en op zoek gaan naar woorden die met die letter beginnen.

Ik ben het letterschildertje.

Ik schilder steeds voor jou,

een hele mooie letter.

Bekijk hem maar eens gauw.

Kijk daarna naar de tekening.

Misschien dat jij iets vindt.

Een woord dat met die letter,

van het ABC begint.

Hoeveel woordjes vind je dan?

Twee of zes of tien?

Kijk maar op mijn bus met verf,

hoeveel je er kunt zien.

Afsluiting

Zing met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje' met het zelf verzonden refrein uit de start.

Het lied: 'Het letterwinkeltje':

Elke morgen 9 uur

gaat opa's winkel open.

En kun je daar bij opa Brom,

de mooiste letters kopen.

Refrein:

De ... van ...,

de ... van ...,

de ... van ...

De ... van ...,

de ... van ...,

de ... van ...

Elke morgen 9 uur

gaat opa's winkel open.

Je moet als je een letter zoekt,

daar echt eens binnenlopen.

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Verklaan van de titel van een boek;
- Beantwoorden van open vragen;
- Gericht luisteren naar een verhaal;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder.
- Leesboek: Bladzijde 18 en 19.
- Track 1: Het verhaal: 'Het letterwinkeltje'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U bekijkt en u bespreekt met de kinderen de kaft van het prentenboek 'Het letterwinkeltje'.
Kern	20 min.	U leest het prentenboek 'Het letterwinkeltje' voor.
	10 min.	U leest met de kinderen de teksten op bladzijde 18 en 19 van het leesboek.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

Bekijk samen met de kinderen de kaft en de titel van het boek 'Het letterwinkeltje'.

U stelt de volgende vragen:

- Waarom heet het boek 'Het letterwinkeltje'?
- Is de winkel hier open of gesloten?
- Wie is hier de verkoper en wie de koper?
- Welke letters kopen de kinderen bij opa Brom? (zie kaft)
- En de bakker?
- Wat gaan de kinderen en de bakker met deze letters doen?

◆ Kern

1. Lees het prentenboek 'Het letterwinkeltje' nog een keer voor. Vraag aan de kinderen welke letter zij zouden kopen in het letterwinkeltje van opa Brom en waarom.
2. **1b 18+19** Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelezen.

Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen (met gestuurde opdracht) een brief schrijven en de kinderen kunnen woorden correct spellen.

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een brief;
- Beantwoorden (klassikaal) van een brief;
- Correct opschrijven van woorden;
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 2: Brief van opa Brom.
- Werkboek: Bladzijde 14.
- Track 2: Het lied: 'Het letterwinkeltje'.

Vorbereiding

- Zorg voor een envelop.
- Kopieer kopieerblad 2. Stop de brief in de envelop. Schrijf op de voorkant: voor de klas van juf/meneer en op de achterkant: van opa brom.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de brief van opa Brom zien en u leest de brief voor.
Kern	15 min.	U bespreekt met de kinderen de brief en u schrijft samen een brief terug aan opa Brom.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 14 van het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje'.

◆ Start

Vertel dat de postbode vanochtend al heel vroeg een brief (kopieerblad 2) heeft gebracht. Vraag aan de kinderen of zij weten voor wie de brief is. Staaf dat misschien op de voorkant van de envelop? Vraag vervolgens aan de kinderen of zij weten wie de brief heeft geschreven. Staaf dat misschien op de achterkant van de envelop? Lees de brief voor.

◆ Kern

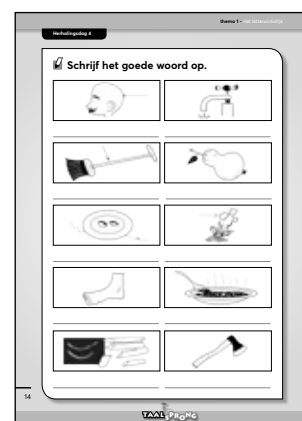
1. Bespreek vervolgens met de kinderen de brief van opa Brom. Laat hierbij aan de orde komen wat je allemaal kunt doen in de winkel van opa Brom. Er moeten bijvoorbeeld letters gemaakt worden, iemand moet de kassa bedienen en klanten helpen, de winkel moet schoon gemaakt worden, et cetera... Hebben de kinderen daar wel tijd voor? Laat de kinderen beslissen of ze opa willen helpen of niet. Blijft de winkel gesloten of wordt het bordje omgedraaid en gaat de winkel open?

Schrijf vervolgens samen met de kinderen een brief naar opa Brom. Schrijf deze brief op het bord en lees de brief daarna samen nog een keer in zijn geheel.

2. **wb 14** Bespreek de opdracht uit het werkboek.

De kinderen moeten bij deze opdracht het juiste woord onder het plaatje schrijven. De volgende woorden staan afgebeeld: 'kaal', 'kraan', 'steel', 'peer', 'knoop', 'rook', 'voet', 'soep', 'krijt' en 'bijl'.

1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan op het werkblad. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
2. Laat de kinderen vervolgens het woord onder het plaatje schrijven.

◆ **Afsluiting**

Zing met de kinderen het lied 'Het letterwinkeltje' met het zelfgemaakte refrein uit herhalingsles 2.

Het lied: 'Het letterwinkeltje':

*Elke morgen 9 uur
gaat opa's winkel open.
En kun je daar bij opa Brom,
de mooiste letters kopen.*

Refrein:

De ... van ...,
de ... van ...,
de ... van
De ... van ...,
de ... van ...,
de ... van

*Elke morgen 9 uur
gaat opa's winkel open.
Je moet als je een letter zoekt,
daar echt eens binnenlopen.*

Herhalingsdag 5

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen eenvoudige teksten lezen en begrijpen en de kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's;
- Lezen van groepen van woorden als één geheel;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Beantwoorden van open vragen.

Materiaal TaalSprong

- Werkboek: Bladzijde 15 t/m 18.
- Kopieerblad 3: De controlettoets.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 3 voor alle kinderen in de klas.

Lesoverzicht

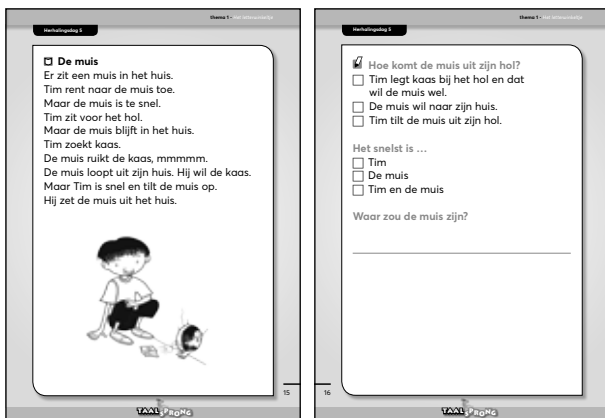
Start	5 min.	U speelt met de kinderen het spel 'Wat is weg?'.
Kern	10 min.	U leest met de kinderen de tekst op bladzijde 15 tot en met 18 van het werkboek.
	20 min.	U neemt de controlettoets af.
Afsluiting	10 min.	U ruimt de woordmuur op middels een quiz.

◆ Start

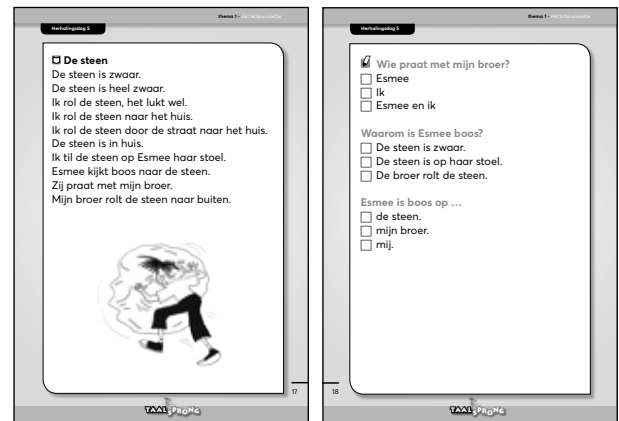
Speel het spel 'Wat is weg?' met de woordspin DE LETTERWINKEL. Herhaal de woordspin. Laat de kinderen vervolgens hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

◆ Kern

1. **wb 15 t/m 18** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelesen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Bespreek de vragen over de tekst gezamenlijk met de kinderen.

2. Neem de controlettoets van thema 1 klassikaal af. Deze toets bestaat uit drie onderdelen.
 1. Bij onderdeel 1 moeten de kinderen aangeven welke letter in het woord voorkomt. De volgende woorden staan afgebeeld:

1. de aap	6. de teen
2. het oog	7. de boom
3. het been	8. de poes
4. het ijs	9. de kaas
5. het boek	10. de pijp
 2. Bij onderdeel 2 moeten de kinderen aangeven welke letter ze in het woord horen. De volgende woorden staan afgebeeld:

11. de zaag
12. de poot
13. het konijn

14. de voet

15. de twee

Benoem de woorden eerst duidelijk. Laat de kinderen steeds het woord hardop nazeggen. Laat de kinderen de juiste letter ('aa', 'ee', 'oo', 'oe' of 'ij') omcirkelen.

3. Bij onderdeel 3 moeten de kinderen aangeven welk plaatje bij het woord hoort. U leest het woord hardop voor en de kinderen zetten een kruisje bij het juiste plaatje.

Hierbij gaat het om de volgende woorden:

16. het geld

17. de koper

18. open

19. de letterwinkel

20. de portemonnee

◆ Afsluiting

Ruim de woordmuur middels een 'quiz' op. De tegenstellingenposter en synoniemenposter blijven hangen. Deze worden gedurende het jaar uitgebreid. Stel vragen over of geef opdrachten met de verschillende flashcards aan de woordmuur. Het kind dat de vraag goed beantwoord heeft of de opdracht goed heeft uitgevoerd mag de flashcard of plaat van de woordmuur halen.

- Wat zit er in een portemonnee?
- Hoe noem je iemand die iets verkoopt?
- Hoe noem je iemand die iets koopt?
- Ik heb drie letters en ik koop er twee bij. Welke som hoort hierbij? Schrijf de som op het bord.
- Et cetera...

Kopieerbladen

- **Kopieerblad 1: De signaleringstoets**
 - **Kopieerblad 2: De brief van opa Brom**
 - **Kopieerblad 3: De controletoes**
 - **Kopieerblad 4: Het flashcardoverzicht**
 - **Kopieerblad 5: Het luisterdoosje**
-

Lieve kinderen,

zoals jullie kunnen zien,
is mijn winkeltje gesloten.
Ik ben namelijk op reis.
Dat heb ik gisteren besloten.

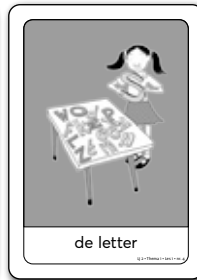
Maar nu is mijn winkel dicht.
En kan niemand letters kopen.
Willen jullie mij helpen?
Maak de winkel dan open.

Zorg goed voor mijn letters.
Maak woorden en zinnen.
Misschien kun je met die letters,
ook een mooi verhaal, een gedicht of lied verzinnen.

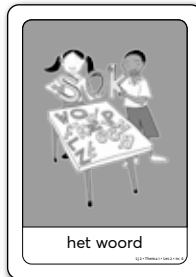
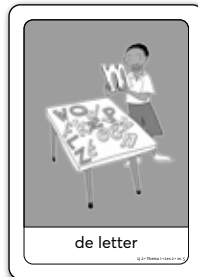
Opa Brom

KOPIERBLAD 4: HET FLASHCARDOVERZICHT

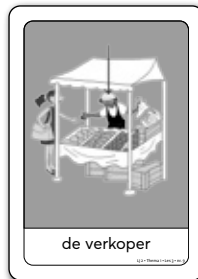
FLASHCARDS LES 1

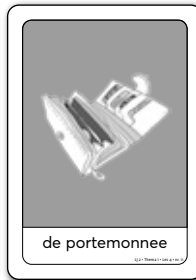
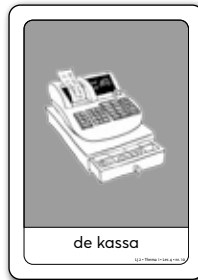
FLASHCARDS LES 2

FLASHCARDS LES 3

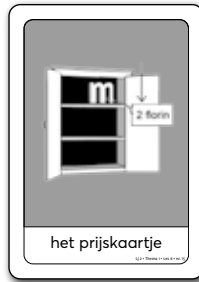
FLASHCARDS LES 4

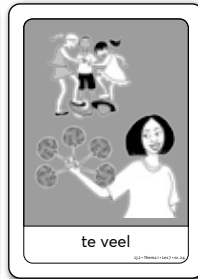
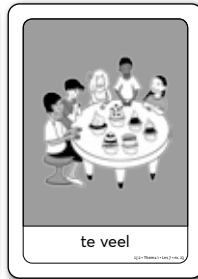
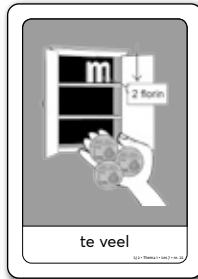
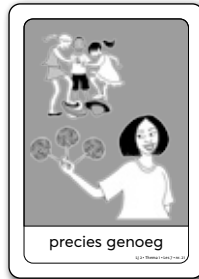
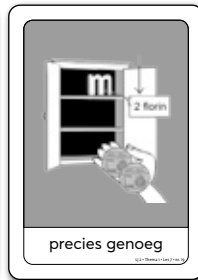
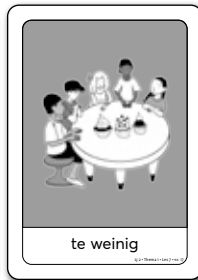
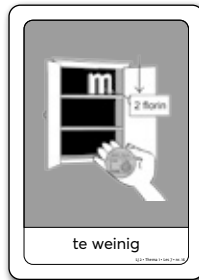
FLASHCARDS LES 5

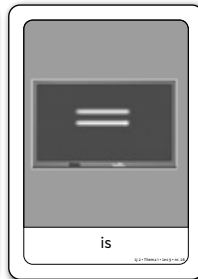
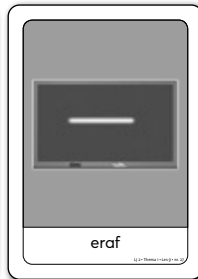
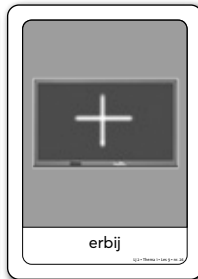
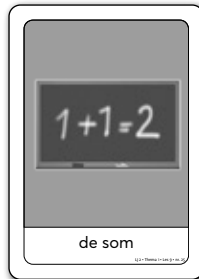
FLASHCARDS LES 6

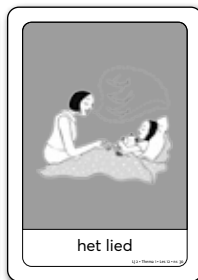
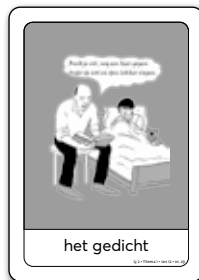
FLASHCARDS LES 7

FLASHCARDS LES 9

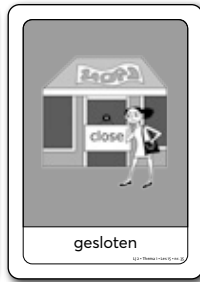
FLASHCARDS LES 12

FLASHCARDS LES 14

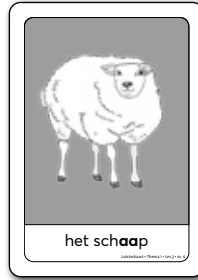
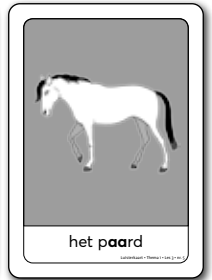
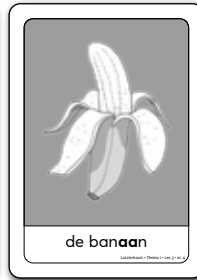
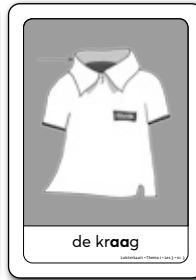
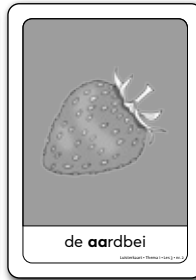
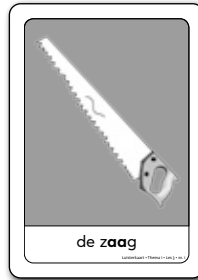

FLASHCARDS LES 15

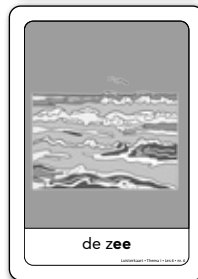
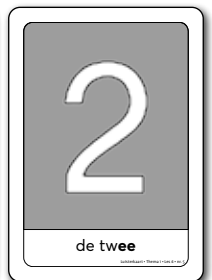
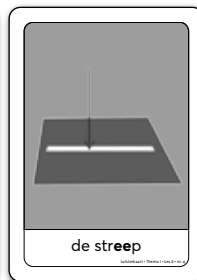
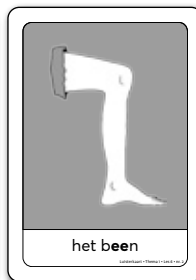
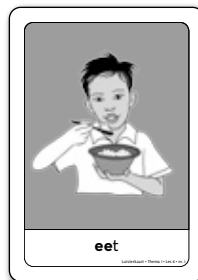

KOPIERBLAD 5: HET LUISTERDOOSJE

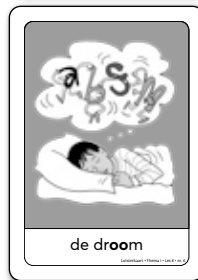
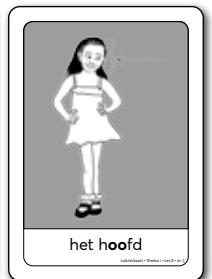
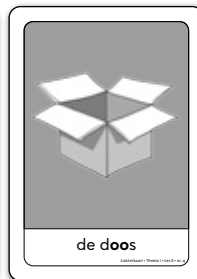
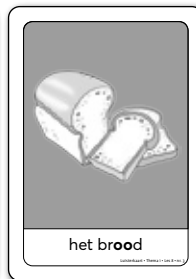
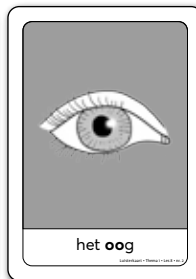
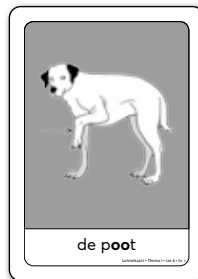
LES 3: WOORDEN MET 'AA'

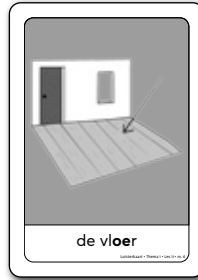
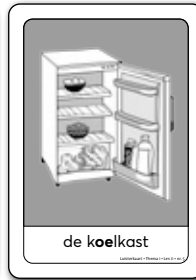
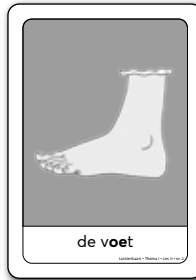
LES 6: WOORDEN MET 'EE'

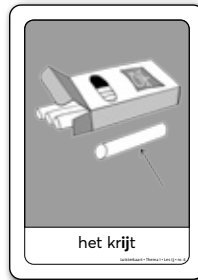
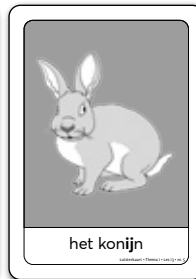
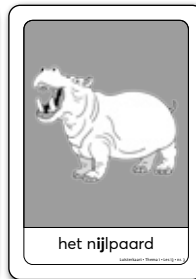
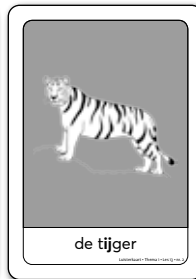
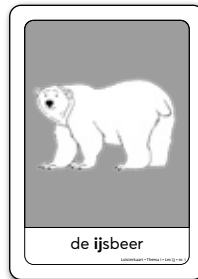
LES 8: WOORDEN MET 'OO'

LES 11: WOORDEN MET 'OE'

LES 13: WOORDEN MET 'IJ'

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- een grote doos
- twee letterlijnen (Nederlands en Papiamentu)
- een portemonnee
- een kassa
- 10 portemonnees (of iets wat kan dienen als portemonnee)
- (nep)geld (florins en biljetten)
- letterkaarten voor in de letterwinkel
- winkelbordje (open/gesloten)
- een envelop
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- liedjes, verhalen en gedichten
 - werkboek: bladzijde 1 t/m 18
 - leesboek: bladzijde 1 t/m 22
 - flashcards 1 t/m 36
 - letterkaarten: 'm, s, t, n, k, b, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l, nk, aa, ee, oo, oe, ij'
 - wandplaten: aap, been, boom, boek, ijs
 - woordstroken: aap, been, boom, boek, ijs
 - luisterdoosje: thema 1
 - prentenboek: Het letterwinkeltje
 - synoniemenposters leerjaar 1 en 2
 - tegenstellingenposters leerjaar 1 en 2
-

